

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene Inzeratov:

Enostopna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglasil v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo: nevrnjenirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inzerate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Za zakon in moralo.

Poročali smo, da je veliki župan za ljubljansko oblast dr. Baltič sklical k sebi vse okrajne glavarje svojega uradnega področja in jim dajal navodila za volitve.

Veliki župan ima pravico k sebi klicati svoje podrejene uradništvo in ima tudi pravico in dolžnost dajati mu navodila za njegovo poslovanje. Zato je veliki župan.

Kmalu po sestanku gospodov okrajnih glavarjev pri velikem županu dr. Baltiču pa smo zvedeli, kako so gospodje okrajni glavarji njegova navodila razumeli.

Naši zaupniki so nam povedali, da sklicuje okrajni glavar v Kamniku župane svojega okraja na sestanke, kjer jih pa ne poučuje samo o pravilnem in zakonitem postopanju pri volitvah, ampak jim daje navodila, kako naj agitirajo in pritiskajo na svoje občane, da bodo volili neko gotovo politično stranko. Iz nekega drugega okraja so nam sporočili, da hodijo po hišah orožniki, a ne, da bi zasledovali hudodelce, ampak da agitirajo za neko gotovo politično stranko. Orožniki, ki imajo že itak dovolj službene hoje na dan, gotovo ne hodijo okrog prostovoljnih, ampak na višje povelje. Povelja pa daje orožnikom okrajni glavar ali po svojem preudarku ali pa na podlagi navodil svojih predstojnikov. Dalje so nam sporočili naši prijatelji in zaupniki, ki so sami poštenji in zanesljivi moške, da se razni uradni organi, ki so podrejeni velikemu županu, poslužujejo vseh mogočih zvijač, da bi odvrnili naše somišljenike od udeležbe pri volitvah ali pa od obiska naših sestankov in da ljudem celo groze s kaznimi, če bi jih ne ubogali. Vse to se dogaja v naši deželi v času, ko je šef politične uprave dr. Baltič, ki daje gospodom okrajnim glavarjem navodila.

S svojo službeno agitacijo za neko politično stranko pa so izvestni Baltiču podrejeni organi ustavo in obstoječe zakone grobo krtili.

Zakoni z nedvomno jasnostjo izrecno prepovedujejo uradništvu aktivno vmešavanje v strankarsko politiko, posebno pa še vplivanje na volitve ob času volitev z njihovo uradno močjo in v uradnim pritiskom. Za take prestopke določa posebič volivni zakon občutne kazni. Vsak uradnik, ki svoj službeni položaj izrablja ob volitvah v prid kakšne stranke, eo ipso izgubi svoj čin in s tem seveda tudi pokojnino.

Ako daje kakšen šef svojim uslužbencem v tem smislu navodila, ne ogroža samo njihove eksistence in jih izpostavlja kazni strogega zakona, ki se bo slejaj prej uveljavil, marveč sploh ves uradniški stan ponižuje na nivo strankarskega priganjača. Uradnik se postavlja pred okrutno alternativo: Ali ubogaj in se pokori — ali pa na cesto s trebuchom za kruhom! Uradnik, ki je v tem položaju, izgubi vsak moralni ugled, njegova stalnost postane iluzorična in s takim stanom potem lahko vsak režim pometa, kakršen se mu zljubi.

Tako strahovito uradništva še nikdar ni nihče ponižal kakor sedanjí režim. Avstrijski sekcijski šefi in nemški ministri na Dunaju slovenskim uradnikom gotovo niso bili posebno naklonjeni, toda uradniško moralo, uradniški ugled in uradniško dostojanstvo so znali varovati z vsemi sredstvi. Danes pa slovenski uradnik ne uživa niti pri svojih neposrednih niti pri svojih najvišjih predstojnikih nobene zaščite več, če se noče ponižati na stopinjo najgršrega strankarskega priganjaštva. Za to žalostno usodo slovenskega uradništva pa je odgovoren tisti, ki ga s svojim zgledom na ta način vzgaja.

Mogoče in zelo verjetno je, da gošpodje veliki župani v Jugoslaviji delajo le na višje povelje. Toda veliki župani se takim očitno protizakonitim poveljem ne bi smeli ukloniti. Veliki župani niso samo upravni uradniki, ampak zavzemajo že tisto uradniško stopinjo, ki zahteva lastnega presodka o tem, kaj je koristno za javni blagor in kaj ne. Če torej sprejmejo protizakonita povelja in navodila, je njihova dolžnost, da ministra na proti-

zakonitost opozorijo, in če odgovorni minister vztraja na protizakonitosti, se morajo veliki župani pokazati kot moške in svoje visoko mesto zapustiti. Ako se pa uklonijo, potem so za vse protizakonitosti soodgovorni v polni meri in bodo morali v polni meri nositi tudi vse posledice očitnega in javnega kršenja ustave in zakonov, ki jih kršijo gotovi veliki župani celo še takrat, ko jih že dve neodvisni sodnijski instanci poučita jasno in razločno, da hodijo po zelo krivih potih očitnega nasilja in samovolje.

Slovensko ljudstvo pa hoče imeti v deželi red in hoče, da velja zakon. Ali naj mirno gledamo, da ravno gotovi izvršilni organi državne oblasti vsled samovolje nege samega človeka kopirajo eno nezakonitost na drugo iz strahu pred pretnjenim žolodcem? Slovensko ljudstvo si predstavlja ugled države in njenih organov nekoliko drugače in bo znalo na samovoljna in protizakonita navodila in na ostudne grožnje uradništvu z lahkoto odgovoriti 8. februarja tako, da nikdar več ne bo nobeni oblasti v naši deželi prišla v glavo nesrečna misel ljudsko voljo tepati z gaženjem ustave in obstoječih zakonov. To svojo odločno voljo bo slovensko ljudstvo pokazalo 8. februarja s tem, da bo kot edini in vrhovni in suvereni sodnik današnje vladne metode soglasno obsodilo s tem, da bo volilo samo Slovensko ljudsko stranko kot stranko miru, reda in zakonitosti!

To pa odgovarja tudi mišljenju ogromne večine slovenskega uradništva, ki je pošteno, ki drži na svoj moralni ugled in se smatra zvezano z blagom slovenskega ljudstva. Ta velika večina uradništva, ki te dni moralno strahovito trpi pod pritiskom ljudi, ki imajo slučajno moč v rokah, bo 8. februarja svoje glasove združila z glasovi slovenskega ljudstva in njegove Slovenske ljudske stranke, ki hoče uradniku vrniti državljanski ugled, svobodo od vsakega nezakonitega pritiska in stalnost v sveti službi za korist slovenskega naroda, da ne bo že vsak prodanec pometal z uradnikom in ga vpregel v svojo nemoralno službo! Slovenski uradnik hoče služiti svojemu ljudstvu, ne pa korupciji!

8. februarja bo tudi uradnik režimu to povedal.

Metode režima zopet razkrite.

Belgrad, 28. jan. (Izv.) Danes se je pričel pred tukajšnjim sodiščem ponoven proces proti Danici Androličevi v znani špijonažni aferi. Kakor znano, je režim nameraval s pomočjo te afere prepeljati Radića in njegove tovariše v Belgrad. Na današnji razpravi pa je prišlo do senzacionalnega preokreta v celotnem procesu, kajti Androličeva je izjavila, da so ji bile vse izjave o zvezah z Radićem diktirane in da je dobila zato posebno nagrado. Proces se jutri nadaljuje. Jasno je, da je režim s svojim delom doživel popolno blamažo.

RADIĆEVA AFERA PRED OGRSKIM PARLAMENTOM.

Budimpešta, 28. jan. (Izv.) Parlamentarni odbor za vnanje zadeve je danes razpravljal zadevo Radićeve pogodbe z Mažari. Minister za vnanje zadeve Zitovski je obširno poročal o Radićevi aferi. Po svojem poročilu je izjavil, da se Ogrska ni nikdar z Radićem pogajala in tudi ni sklenila z njim nobene pogodbe. Državni tajnik Wilder je izjavil nekemu ogrskemu časnikarju kljub dementiju ogrskega poslanika v Belgradu, da je bila jeseni leta 1923. sklenjena pogodba med Radićem in Ogrsko v Londonu. Jugoslovanski minister vnanjih zadev dr. Ninčić pa je izjavil 13. januarja ogrskemu poslaniku v Belgradu, da dobro pozna grofa Bethlena, kateremu popolnoma zaupa, in je prepričan, da je izjava ogrske vlade resnična. Skrbel bo za dementi in tudi za to, da bo doposlan ogrski vladi tozadeveni dokument. Ta dokument je ogrska vlada že prejela in ko ga je prejela, je smatrala zadevo za končano.

Liste »Narodnega bloka« se od radikalne stranke ne priznavajo.

PIVKOVA LISTA JE SAMOLASTNA. — OFICIJELNA LISTA RADIKALNE STRANKE JE DR. RAVNIKOVA. — DR. RAVNIHAR SE NE IZKLJUČI IZ RADIKALNE STRANKE.

Belgrad, 28. jan. (Izvirno.) Svoječasno smo poročali, da je radikalni glavni odbor na svojih sejah, na katerih je razpravljalo o kandidaturah, sklenil, da nacionalni blok ne obstoja in da morajo vsi radikali voliti svoje kandidate. S tem je glavni odbor radikalne stranke najbolj jasno označil smer bodoče politike radikalne stranke in te smernice so ravno nasprotno, kakor sta jih propovedovala Pribičević in Žerjav. Glavni radikalni odbor se je prepričal, da je ogromno cepljenje list v radikalni stranki samo posledica zvez s policajdemokrati. Da bi svoje pristaje pomiril, je izključil vse one, ki so stopili v ožje zveze s Pribičevićem in kandidirajo na listah takozvanega narodnega bloka.

Med drugim je take liste narodnega bloka obsodil v Sloveniji. Proti temu sklepu sta prišla na glavni odbor dve pritožbi. Prvo pritožbo je poslal dr. Žerjav, ki opozarja glavni odbor, da so njegovi sklepi škodljivi celokupni akciji v Sloveniji in prosi glavni odbor, da naj prvotne sklepe spremeni in proglasi za oficielno listo ono dr. Pivka in izključi dr. Ravnika. Druga pritožba je od slovenskih radikalov, ki zahtevajo, da se iz stranke izključi oni radikali, ki so na listi dr. Žerjava.

Radi teh pritožb se je danes vršila seja glavnega odbora pod Pašičevim predsedstvom. Po kratki debati so dr. Žerjavovo pritožbo odbili. Sklenili so sledeče: V mariborskem okrožju vložena lista dr. Pivka pod firmo narodnega bloka je samo-

lastna, ker radikali nacionalnega bloka ne priznavajo. Za oficielno se ponovno proglasi lista dr. Ravnika. Vsi radikali, ki kandidirajo na listi nacionalnega bloka, se pozivajo, da svoje kandidate prekličijo in v določenem roku izdajo na volivce proglas, v katerem jih opozarjajo na preklic svoje kandidate na listi nacionalnega bloka in morajo svoje pristaje pozvati, da glasujejo za oficielno listo dr. Ravnika. V slučaju, da tega ne store do določenega roka, se sami izključijo iz radikalne stranke.

Na seji so razpravljali o dr. Ravniharjevem slučaju. Ponovno je glavni odbor konstatiral, da nima nobenega povišja za izključitev dr. Ravniharja, ker za glavni odbor ne more biti merodajno dr. Žerjavovo mišljenje. Glede liste nacionalnega bloka v ljubljansko - novomeškem okrožju je glavni odbor sklenil, da ne more biti za radikale oficielna lista in torej ni obvezna, četudi v tem okrožju radikalna stranka liste ni vložila. Vendar pa ravno vsled tega ni moglo priti do definitivnega sklepa o izključitvi dr. Zupaniča iz stranke. O tem bo glavni odbor ponovno razpravljal, čim dobi točnejše podatke.

Najvišja instanca radikalne stranke je ponovno obsodila Pribičevića in Žerjava in njun humbug in jima dala na znanje, da je njuna plačana pomoč že sedaj nepotrebna. »Zamorec je storil svojo dolžnost, zamorec naj gre!«

Moralna obsodba Pribičevića v srbski javnosti.

Belgrad, 28. jan. (Izv.) Celokupno javno mnenje se še vedno intenzivno bavi z večerajšjo Pribičevićevo blamažo. Vse jutranje časopise poroča o tem dogodku na belgrajskem vseučilišču in soglasno ugotavlja, da je dogodek dovolj močan, da bi moral Pribičević podati demisijo. Med drugim pišejo »Novostice na uvodnem mestu:

»Blamaže, ki jo je doživel na sveto-savski slovesnosti Pribičević, ni v naši državi doživel še noben prosvetni minister. Tak nekulturen minister za prosveto je sramota za našo državo in si ga lahko zamislimo le še v Cankovi Bolgariji. Brez ozira na trenutne politične posledice večerajnjega incidenta znači ta dogodek potrditev moralnega in političnega Pribičevićevega kraha. Do večeraj je pomenilo vzdrževanje Pribičevića na vladi stalno izzivanje vseh Hrvatov in Slovencev, danes pa znači tudi izzivanje Srbov in Belgradov. Nemogoč v Zagrebu, nemogoč na dvoru, nemogoč v notranjem, nemogoč v prosvetnem ministertvu, nemogoč v svoji lastni stranki, bo postal Pribičević skoro definitivno nemogoč v Belgradu brez ozira na rezultat volitev. Dobro vemo, s kom imamo opraviti, zato ne bomo ponavljali onih žalostnih dogodkov. V drugi državi bi moral tak prosvetni minister dati ostavko. Ne zahtevamo ostavke, ker je Pribičević padec večji in težji in prehaja meje političnega položaja. Človek, ki je večeraj zapovedal batinati Hrvate, in ki je danes s puškinimi kopiti mrcvaril akademsko mladino, mora radi tega s političnega odra. V neki noči je skozi nočno tišino odmevalo: »Marš napolje Pribičević!« Večeraj pa je bil odmev močnejši in je ponovno odmeval iz grl. Glas mladine je bil vedno glas ljudstva in bodočnosti. Zato se mora smatrati kot sigurno, da bo ljudstvo ponovno zagrmelo: »Marš napolje, Pribičević! in tedaj bo obsodba definitivna.«

Belgrad, 28. jan. (Izv.) O samem dogodku na vseučilišču prinašajo listi še sledeče podrobnosti. Še večeraj pred proslavo je Pribičević izrazil svoj strah, da bi pristvoval slovesnosti, ker se zaveda, kako je osovražen radi krvavega dogodka 4. decembra. Zato je na to opozoril rektorja in

zahteval jamstva, da se ničesar ne zgodi. Rektor je pozval k sebi dijaški pripravljalni odbor in ga zaprosil, da naj delujejo v tem smislu pri akademikih. Pozvani so odgovorili, da bodo storili vse, kar je mogoče, da pa ne morejo dati popolnega jamstva, ker je Pribičević zelo osovražen.

Na slovesnost je prišel najprej Pašić, za njim pa kralj. Kmalu za kraljem pa je bilo opaziti Pribičevića ob vhodu, kako se je drenjal skozi množico, da bi prišel na svoje mesto levo od kralja. Takoj, ko so ga akademiki opazili, je padel klice: »Doli Pribičević!« Kot na povelje so akademiki soglasno sledili temu klicu. Po dvoranah so grmeli klici: »Marš napolje! Doli ubijalec!« Nastal je velik hrup. Dijaki so protestirali. Ker je za nekaj časa nastala pomet, so dijaki jasneje precizirali protest. S klici: »Živio kralj!« so kralju izrazili svoje spoštovanje. Med slovesnostjo je nekdo zaklical: »Živio Pašić! Doli eigan iz Virginmosta!« Pribičević je ves čas nervozno gledal in si brisal rosnó čelo z žepnim robcem. Po slovesnosti je odšel kralj, spremljan od klicev: »Živio kralj!« Pribičević je nato poskušal se razgovarjati s Pašićem, pa zopet so padli klici: »Doli ubijalec!«

Mora se priznati, da so v s i dijaški manifestirali, ne pa ravno poedinci ali pa kak skupina. Kreпка enodušnost je vladala med akademiki.

Belgrad, 28. jan. (Izv.) Pribičević poskuša večerajšnje dogodke omalovaževati, vendar je smatral za potrebno, da je dal neko izjavo. Izjava je take vrste, da se Pribičević zelo boji, da je ne dobe v roke opozicionalni časnikarji. Vendar izvemo, da skuša Pribičević v tej izjavi vreči vso odgovornost na rektorja in zahteva, da rektor odstopi, ne on. Poleg tega govori o komunistih in republikancih, ki so hoteli žaliti kralja.

OBSODBA RADI KARLOVSKIM DOGODKOV.

Zagreb, 28. jan. (Izv.) Danes je bila razglašena razsodba proti 14 obtoženem radi dogodka 29. novembra v Karlovcu. Dva obtoženca sta bila oproščena, ostali so bili obsojeni na težko ječo od 6 tednov do 6 mesecev.

Dr. Kraft se bori s smrtjo.

Belgrad, 28. jan. (Izv.) Med tem, ko se voditelj nemške stranke dr. Kraft bori v Novem Vrbasu s smrtjo, poskušajo režimski listi obrniti pozornost drugam, ker se zavedajo odgovornosti za ta zločin. Spominjamo samo na izjavo notranjega ministra in njegove originalne argumente proti Nemcem, češ, da je nemška stranka podpirala Davidovićevo vladu in se vezala z Radićem, vsled česar je prebivalstvo ogroženo nad njimi in jih ne more ščititi. V istem tonu hujska tudi časopisje. V Novem Sadu je govoril Pribičević in grmel proti protidržavnim elementom. Režimski listi udarjajo na nacionalne strune in se zgražajo radi intervencije nemškega poslanika. Tudi mi moramo obsoditi nemškega poslanika, da se umešava v naše notranje razmere, vendar je treba opozoriti, da ima vsaka tuja država pravico umešavati se v notranje razmere druge države, kadar gre za narodne manjšine. Ne sme pa se dogodek presojati z nacionalnega stališča. Kajti, kar se je dogodilo dr. Kraftu, se more dogoditi tudi drugim opozicionalcem.

Poročali smo o številnih nasiljih. Ker se dela to sistematično, je treba obsoditi sistem političnih persekucij nad opozicijskimi strankami. Kar se tiče intervencije nemškega poslanika, pa je zadeva poravnana, kakor je razvidno iz sledečega uradnega obvestila:

»Nemški poslanik Ollhausen je izjavil načelniku tiskovnega oddelka v zunanem ministertvu, da se je njegova odsotnost na vseučiliški slovesnosti in zainteresiranje za dr. Krafta v javnosti krivo tolmačila. Niti trenutek se ni nameraval umešavati v naše notranje zadeve in njegov obisk pri dr. Ninčiču je bil humanitarne narave. Po izjavah tukajšnjih političnih krogov je vedenje nemškega poslanika korektno in ne gleda na to, da bodo odnošaji med obema državama čim najboljši.«

Tako se glasi uradno poročilo, med tem, ko je blamaža režima dokazana in vse hujskanje in udarjanje na ekstremne nacionalne strune ne more izbrisati krvavega madeža z režima in njegove moralne odgovornosti zanj.

Iz Novega Sada poročajo, da je stanje dr. Krafta zelo slabo in da se je v zadnjih urah zelo poslabšalo. Pretresel si je možgane in mu je neprestano slabo.

ODMEV NAPADA NA DR. KRAFTA V GRADCU.

Gradec, 28. jan. (Izv.) Akademsko društvo jugoslovanskih dijakov je nameravalo danes v neki restavraciji obhajati sveto-savsko proslavo. Radi napada na nemškega poslanca dr. Krafta se je pred dotično restavracijo zbralo okoli 240 nemških visokošolcev, da bi demonstrirali proti omenjeni proslavi. Jugoslovanski dijaki so pa proslavo že prej opovedali. To je policija sporočila nemškemu dijaštvu, nakar so se razšli.

SODIŠČE IN POLICIJA.

Zagreb, 28. jan. (Izv.) Danes je na temelju razsodbe sodnega stola zopet izšel »Slobodni Dom«. Ko je policija to zvedela, je takoj naročila pošti, naj ustavi razpošiljanje lista na deželo, po mestu so pa stražniki zaplenili list kolporterjem in trafikantom. Proti temu bo urednik »Slobodnega Doma« vložil tožbo na sodni stol, ki bo zadevo najbrže odstopil kasacijskemu sodišču.

NEMSKI ODGOVOR ZAVEZNIKOM.

Berlin, 28. jan. (Izv.) Nemška vlada se je posvetovala v odgovoru na noto zaveznikov, ki so Nemčiji naznanili, da ne bodo še izpraznili vsega zasedenega ozemlja. Nemška vlada je odgovorila, da prizna, da je izpraznitev vezana na izvršitev raznih obveznosti, te pa je Nemčija izpolnila, ker je danes Nemčija popolnoma razorožena. Zato ni pravilno, da zavezniki izpraznitev odklanjajo.

PONOSNI SPANCI.

Madrid, 28. jan. (Izv.) Španska vlada je sklenila mirovna pogajanja z Abd-el-Kerimom, voditeljem vstajev, ustaviti. Španska vlada izjavlja, da se z vstajškim voditeljem ne more pogajati, dokler ta ne odloži orožja. V ujetništvu Abd-el-Kerima se nahaja 300 Špancev.

NAJSTAREJSI ANGLESKI MARŠAL UMRL.

London, 28. jan. (Izv.) Najstarejši angleški maršal lord Greensfield je v visoki starosti 84 let umrl.

AMERISKO DRŽ. GOSPODARSTVO.

Washington, 28. jan. (Izv.) Predsednik Coolidge je izjavil, da so znašali stroški za upravo Zedinjenih držav leta 1921. še 5538 milijonov dolarjev, proračun za leto 1925. pa znaša le 3534 milijonov dolarjev. Stroški za upravo so se znižali torej za 40 odstotkov. Istočasno je odplačala drž. blagajna 3198 milijonov dolarjev državnega dolga.

ZA RAZOROŽITEV EVROPE.

Washington, 28. jan. (Izv.) Bivši demokratski kandidat za predsedniško mesto v Zedinjenih državah Bryan je pisal predsedniku Coolidgeu pismo, v katerem zahteva, naj Amerika odpusti evropskim državam njihove dolgeve, zato pa naj zahteva od evropskih držav popolno razorožitev.

PRAZNI UPL.

Newyork, 28. jan. (Izv.) Žena bivšega generala Wrangla je prišla v Ameriko agitar za vzpostavitev starega ruskega carstva. Pripoveduje, da razpolaga njen mož z armado 30.000 mož, s katero lahko vsak trenutek napade Rusijo. Caristi upajo, da bodo ameriški finančniki Wranglov napad na Rusijo plačali.

BLATNO JEZERO ZAMRZNILO.

Budimpešta, 28. jan. (Izv.) Blatno jezero je popolnoma zamrznilo.

Uradništvo in dr. Žerjav.

V zavesti težke odgovornosti centralističnega režima napram uradništvu si je včerajšnje »Jutro« privoščilo tudi slovenskega uradnika, da brije norce iz njegove mizerije in bede. V celem članku naravnost mrgoli takih stavkov, zaradi katerih ne zasluži SDS ničesar drugega kakor klobuto. In če naše slovensko uradništvo prenese še to nezaslišano norčevanje, potem ne zasluži drugega, kakor da ga centralistični bič v Žerjavovi roki tepe do krvi, ga sleče do zadnjih cap ter ga sestrada do kosti.

Pred kratkim še je Žerjavovo časopisje na ves glas vpilo, da se ima slovenski narod Žerjavu zahvaliti, da je šest let po prevratu vladal v Sloveniji »napredni duh« in da so imeli »napredni elementi« moč v rokah. Slovenski uradnik se je žrtvoval »težkim nalogom upravne konsolidacije mlade Jugoslavije, delal je, vztrajal pri svojem idealizmu, a s strahom je uvidel, da je čez noč postavljen pred pereče vprašanje: Kaj bom jutri jedel in oblekel, kaj dal svoji rodbini?«, pravi »Jutro«. To se je zgodilo v času, ko je vladal v Sloveniji šest let »napredni Žerjavov duh«.

Ta »napredni« duh danes odklanja že vsa zavedna napredna javnost, le uradništvo, misli »Jutro«, je še tako zaslepljeno, da ne vidi, kje je krivda, »da je čez noč postavljen pred pereče vprašanje: kaj bom jutri jedel in oblekel, kaj dal svoji rodbini?«

Kako in kdaj se je Žerjav brigal za slovensko uradništvo? Mi ne vemo, mi vimo samo to, da je Žerjavova družba glasovala za sedanjo ustavo, ki je omogočila premikanje uradništva od Triglava do Vardarja, ker je udušila avtonomijo. Mi vemo, da je Žerjav v Ljubljani nagnal uradništvo nad trgovce, da je s tem v Ljubljani osvojeval uradniški stan. Mi vemo, da je bil uradniški kandidat v Ljubljani Reisner, ki je priporil, potem ko je snedel svojo besedo, ne uradnikom, temveč sebi koristno za svoje »uspehe« pri uradniškem vprašanju. Mi vemo, da je Ribnikar, Žerjavov prijatelj, onemogočil dr. Gosarjevo stanovanjsko akcijo in da radi tega še marsikateri uradnik stanuje v kleti ali je sploh brez stanovanja, dočim si je smel poslevovali podpredsednik SDS dr. Puc izbirati stanovanja po mili volji. Da, vse to vemo, a vemo še mnogo več!

Načrt novega uradniškega zakona so g. Reisner nosili okoli še v tistih dneh, ko je bila Žerjavova družba tudi v centralni vladi. Zakaj ga takrat niso predložili skupščini? »Klerikalci« jih niso ovirali in zadosti slabo za uradniškega poslanca, če bi se bil pustil ovirati od njih. Zakona le ni bilo, šele pod pritiskom vse uradniške javnosti so začeli takrat zakon »študirati«. In so ga študirali toliko časa, da so prišle volitve.

Da je obveljal ustavni načrt SLS, bi danes ne iskalo toliko in toliko ljubljanskih uradniških družin z gnevom in tesno skrbjo v srcu stanovanja po Mariboru, ko so si z muko komaj bile našle zavetje v Ljubljani. Tega trpljenja ni kriva SLS!

In nesramnost, ki je zmožna samo cinična duša, je trditev, da je Markov protokol kriv slabega uradniškega zakona in da so kategorije šele takrat nastale. Saj je Reisner sam še pred tisto vlado nosil enak načrt po Ljubljani, tudi je takrat, ko se je zakon sklepal, štel klub, v katerem je sedel, nad 50 članov, a tisti, ki so zakon pokvarili, so sedaj zavezniki Žerjavovi in kdor z njimi drži, podpira tudi njegove zaveznike, Pašičeve radikale, ali ne, g. dr. Zupanič? Zdaj pa naenkrat misli »Jutro«, da smo uradniki tako neumni, da ne vidimo vsega tega, kar počne Žerjav v družbi s Pašičevci. Uradniki smo položili približno iste izpite ali vsaj nekaj več, kakor tisti, ki si je nadel nalogo, da odpre oči slovenskemu uradniku.

Kaj pa z diferencami? Tudi s temi hoče nametati lačnemu uradništvu peska v oči. Davidovič - Koroščekova vlada je z vsem pritiskom delala na tem, da se te difference izplačajo, toda najprej je morala

ugotoviti, da je prejšnja vlada že tako izčrpala državne blagajne, da je vladala resna denarna kriza, ko je Davidovič prevzel vladu. Tudi ni bilo nobenega izkaza, koliko potreba znaša. Nato so takoj z vsemi mogočimi intrigami ovirali delo vlade sedanji oblastniki. Preden je mogla vlada izvesti svoj načrt, je morala prepustiti oblast manjšini. Ta bi bila mogla že na podlagi ugotovitev prejšnje vlade izplačati takoj difference. Vprašamo, zakaj jih ni? Lahko bi bilo uradništvo imelo difference že v decembru, lahko v januarju, lahko 1. februarja. Davidovič - Korošček jih izplačati nista več mogla, PPZ jih pa noče, to je resnica, ki jo vsi čutimo v svojih žepih. Če je našla denar, da se smejo voziti gg. kraljevi komisariji z avtomobilom po agitacijskih potovanjih in prirejati bankete, če je našla denar za volivne sklade, bi bila našla tudi denar za razlike, če bi resno hotela. Toda tega noče! Ali nas ima »Jutro« res za take tepce, da tega ne vemo, ko že triletni uradniški otrok ve, da vlada noče izplačati razlik in kljub temu lovi kaline!

Se nekaj moramo povedati Žerjavu in njegovi družbi. Ko sta prevzela oblast Davidovič - Korošček, se je vsa slovenska javnost oddahnila. Nastopilo je pomirjenje duhov, ljudje so verovali v uradništvo, ker je takrat smelo neovirano izvrševati zakon. Nikjer nisi slišal, da se očita uradništvu nezakonitost. Uradnik se je zavedal odgovornosti pred zakonom in ljudstvom. Odkar divja PPZ, pa prejema slovensko

uradništvo dan na dan protizakonite nakeze, zato, ker vlada v Sloveniji že šesto leto Žerjavov »napredni duh«, duh zaničanja slovenske individualnosti, duh, ki širi strupeno moralno in pravno nesigurnost, ki se mu je posrečilo, da je ustvaril bojno razpoloženje med uradništvom, ki ga mora poslušati, in ljudstvom, ki živi v tesnem stiku s svojo zemljo. Ali je treba, da se čuti ljudstvo kakor v koloniji, ko mora radi Žerjavove gonje njegovo uradništvo vršiti njegovo nasilno voljo?

Zato je čas, da se enkrat strne ves slovenski narod in na čelu mu slovenska uradniška inteligenca ter odločno pokaže, da mu družba Agromerkurjevega kova ne bo več predpisovala ne narodnega ne socialnega stališča!

Da bi bil slovenski uradnik, če bi bila Slovenija dobila avtonomijo, ki jo je Žerjavova družba požrla, gmotno na boljšem, o tem danes ne dvomi niti najvernejši Žerjavov pristaš. Moralno njegovo stališče bi bilo tudi vse drugačno: ljudstvo bi vedelo, da je izvrševalec njegove v zakonu izražene volje, danes ga ima za centralističnega priganjača! Zato naj se slovensko uradništvo kot en sam mož postavi na čelo slovenskega ljudstva, da izgine Žerjavov »napredni« duh iz Slovenije za vselej! Naj ostane Žerjavov duh samo kot strašilo iz onih šest let, ko sta vladala slovenskemu uradniku glad in sramota, da mu mora pomagati pri njegovih nasiljih!

Slovenski uradnik.

Volivno gibanje.

IZ X. POGLAV. VOLIVNEGA ZAKONA.

(Kazniva dejanja.)

Člen 110.

Člani volivnega odbora se kaznujejo z zaporom od enega do 6 mesecev:

1. Če vedoma dopuste, da kdo glasuje, ki ni vpisan v stalni volivni imenik, pa ne predloži sodnega sklepa, da bi se bil moral vpisati, ali da glasuje kdo, ki je že glasoval;

2. Če brez utemeljenega vzroka skrajšajo čas za sprejemanje glasov ali ga podaljšajo;

3. Če spremene volišče, ki ga je določilo in objavilo pristojno oblastvo.

Člen 111.

Kdor namenoma nepravilno vodi imenik glasovalcev ali volivne zapisnike ali v njih kaj popravljali ali vpisuje, ko so že podpisani, se kaznuje z zaporom od šest mesecev do dveh let.

Kaznuje deželno ali okrajno sodišče. Dejanja člena 110. zastarajo po 6 mesecih, dejanja člena 111. šele po enem letu. Ovadi lahko vsakdo.

»Oblast v Sloveniji imajo naprednjaki z dr. Žerjavom na čelu in to že celih šest let! To resnico naj si vtisnejo v mozge vsi,« je zapisalo včeraj neko Žerjavovo glasilo. Tako, sedaj več ti trgovec, komu se imaš zahvaliti 8. februarja, da stojiš pred konkurzom, ti obrtnik, da ti pobere davkarja slednji zaslužek, ti delavec, da brezposeln gniš v kletih in ti uradnik, da strgan stradaš. Sedaj ve iz samih Žerjavovih ust ves narod, komu se ima 8. februarja zahvaliti za vse grozote, za vse izžemanje in za vse brezpravje, ki mu je izpostavljen že šest let.

Bivši komunisti so izdali dolgovezen letak, ki se bori proti vsem strankam. Nas bi ta dolgovezna klobasa veliko ne zanimala, ker smo takih in podobnih stvari od teh gospodov navajeni. Kdaj pa naj pišejo proti drugim strankam, če ne sedaj v volivnem boju, kdaj naj izdajajo letake, če ne v dobi poplave po letakih? Bolj nas zanima dejstvo, da je Slovenski ljudski stranki v tem letaku posvečeno še enkrat toliko prostora kakor Žerjavovcem. Tisti zaslepljenec, ki mu je Žerjav ljubši kakor Slovenska ljudska stranka, je zelo žalosten »socialist«. Menda bi ti »socialisti« radi, da bi demokratiji slekli delavce do nagega. Pripomnimo, da v tisočih in tisočih izvodih trošijo te papirje zlasti po Dolenjskem, misleč, da bodo celo kmete premotili. Naj bodo prepričani, da so tisti časi za vedno minuli.

»Kmetijski list« se čavi nad »klerikalno brošuro«. »Jako duhovito« pripoveduje, da se je klerikalcem pač posrečilo vrediti Pašiča in da je nastopila Davidovićeva vlada, da pa so davki ostali. Glavni vodja samostojnejšev je bil skoro dve leti minister in bo torej moral vedeti, da se davki v parlamentu sklenejo. Ostati so torej morali čisto gotovo toliko časa, dokler ne bi prišla Davidovićeva vlada z izpremembami pred parlament. Predno pa je mogla vlada sporazuma pred narodno skupščino, je morala pasti. Pogledaj sedaj samo nekaj številik nazaj v »Kmetijski list«, pa bodeš videli, kako ste vi samostojnejši divjali proti tej Davidovičevi vladi in jo poskušali zrušiti. Kakor Žerjavovo »Jutro« vsak dan, tako ste vi vsak teden blatili posamezne ministre in metali vladi polena pod noge. Sokrivi ste,

da se torej niso mogli davki v parlamentu znižati, da ni vlada poštenja in sporazuma mogla priti pred parlament z novim proračunom, ki bi pomenil enakopravnost našega naroda z drugimi pokrajinami države. Nad delom SLS in nad klerikalno brošuro se davi samostojni »Kmetijski list«, na svoji lastni nepoštenosti se bo 8. februarja končno zadavil.

18 milijard bi znašal po »Kmetijskem listu« proračun nove Davidovićeve vlade. Sicer je to samo račun »Kmetijskega lista«, ki ne ve ali namenoma ne upošteva, da je do takrat, ko je morala pasti Davidovićeva vlada, šele posamezni minister sestavil, kaj zahteva za svoj resort. Prav dobro tudi ve, da mora potem spraviti ta proračun stroškov v sklad z dohodki finančni minister, ki po razgovorih z vsemi ministri in zlasti pa z razpravami v parlamentu končno določi, koliko odpade na posamezna ministrstva. Vse to bi morali vedeti gospodje okoli »Kmetijskega lista«, toda neizmerno jih boli, da je dr. Kulovec znal izvojevati že v razgovorih s finančnim ministrom za kmetijstvo sedemkrat več kakor pa je dobivalo kmetijstvo v tistih časih, ko je ministroval »veliki kmet« in trgovec gosp. Pucelj. Pravijo zato v svojem listu ti »veliki kmetje«, da se radi tega zvišajo sedemkrat davki, toda čisto pozabljajo, da bi vlada »poštenja, reda in sporazuma za armado uporabila toliko manj. Najbrž bi ti veliki kmetje iz samega sovraštva do klerikalcev raje glasovali za visok vojni proračun kakor za proračun, ki bi prinesel kmetijstvu 750 milijonov dinarjev.

Na smrt obsojeni. Ker so samostojnejši leta 1921 z glasovanjem za centralistično ustavo obsodili med slovenskim narodom sami sebe na smrt, zato smo jih po pravici nazvali »stranka umirajočih«. Nobenega dvoma ni danes več, da bije Pucelj boj brez upa zmage in da bo njegova stranka »stranka umirajočih« samo še do 8. februarja. Takrat bo enkrat za vselej izdihnila. V zadnjem »Kmetijskem listu« si zato želi tolažbe na smrtni postelji, tolažbe, da se ji obrne na bolje. Mi bi samostojnim prav radi dali to tolažbo, tudi bi radi obdržali to stranko kot svaričen vzgled, naj se nihče ne zaletava v Žerjavovi družbi v stranko slovenskega ljudstva, toda bolnika na smrtni postelji varati vendar ne gre.

Notranjski kandidat samostojnih kmetov Lenarčič še vedno vara kmete, ki ne poznajo političnih razmer, da bo izvoljen in da mu bodo Srbi kupili leta, tako da bo star 30 let že 8. februarja namesto v avgustu 1925. Tudi to tolažbo bi mi prav radi prepustili samostojnejšem, toda samoprevara jim ne more prav nič pomagati. Tiste, ki so brihtnejši med njimi, bi opozorili na to, naj razmišljajo o tem, koliko prebivalcev in volivcev ima logaški okraj in kako bi mogel biti Lenarčič izvoljen!

Eno so pa le pogruntali. »Kmetijski list« piše, zakaj letos ni snega. Pravi, da ni snega nikoli, dokler Žerjavi ne odleto. »Zato bomo letos dobili sneg šele po 8. februarju, ko bo dr. Žerjav odletel.«

Za krškimi okrajnim glavarstvom je prišlo na vrsto novomeško, namreč za dr. Žerjavovo službeno agitacijo in volivni banket. Danes se pripelje gospod minister službeno v Novomesto in bo tam prejemal zastopnike uradov in drugo občinstvo ter tako službeno agitiral za »Narodni blok«. Ob 12. bo obed pri Vindičarju v Kandiji za 60 oseb, kar utegne državo stati približno 8000 do 10.000 dinarjev. Povabljeni so tudi dežani, župniki

in še neodstavljeni župani, pa tudi drugi so dobili vabila, ki niso somišljeniki narodnega plosa. Seveda bodo šli na kosilo le oni, ki se ne ženirajo na račun ljudskih žuljev dobro jesti in piti, samo da vidijo obraz dr. Zerjave.

Osrednji urad in rudarji-rentniki. Kakor smo zvedeli, je sklenil osrednji urad za zavarovanje delavcev izplačati podporo rudarjem, ki jo sedaj napovedujejo agitacijska pisma tajništva SDS, že pred tremi meseci. Toda z izplačilom je moral počakati do volitev in je to rad storil; saj sede v njem sami dr. Zerjavovi zaupniki. Sedaj hoče »Narodni blok« loviti na te podpore tiste kaline med rudarji, ki se ne zavedajo, da so podpore iz denarja, ki ga je sam prispeval za zavarovanje odtosno ga prispevajo njegovi tovariši. Značilno je tudi to, da dobivajo taka pisma z napovedjo podpore samo rudarji v litijem volivnem okraju, kjer kandidira Zerjavov protežiranec dr. Bohinjec, drugod pa ne. In tudi druge stroke niso našle milosti v očeh osrednjega urada, samo rudarji.

Dr. Milan Korun, pravni zastopnik Trboveljske premogokopne družbe, ter zloglasne firme Abel's Söhne v Hrastrniku in za zabavo ter na Zerjavovo željo tudi vodja naših socialnih demokratov in nosilec socialistične liste na Štajerskem je izdal te dni ostuden pamflet, ki naj mu nadomešča volivni manifest. Da raznašajo ta pamflet lažje po deželi, jim je preskrbel dr. Zerjav proste vozne listke, za katere bi se bili pred kratkim v neki ljubljanski kavarni kmalu stopili. Glede na to nam je tudi razumljivo, da Korunov pamflet niti z besedico ne omenja Zerjavovega divjanja in uničevanja delavskih pravic, pač pa se ne sramuje ta pamflet najostudnejših laži o naši stranki. Samo brezvestnejše more tako lagati, da n. pr. piše, da so naši poslanci glasovali za zvišanje vojnega proračuna od dveh na štiri milijarde in podobno. Da bo ta Zerjavov agent dobil 8. februarja na Štajerskem zaslužen plačico, bo poskrbelo vse napredno zavedno delavstvo, zlasti pa še oni reveži, ki jih je kot pravni zastopnik firme Abel's Söhne metal iz stanovanj. Resnici na ljubo pa pripominjamo, da se tega Korunovega pamfleta sramujejo celo ostali socialistični voditelji in da ga po nekaterih krajih niti ne dovolijo razširjati.

Kako agitira Zerjav za Kmečko zvezo. V tej notici z dne 21. t. m. se mora prav glasiti: 18. t. m. zvečer po Zerjavovem shodu so odšli trije obč. odborniki in eden priganjač Zerjavov iz obč. Križe ne Kovor (sedanje gerentstvo) k dr. Zerjavu, katere je predstavil odlikovani župan Lončar iz Tržiča. Kovorjani še niso za luno, da bi se dali od Zerjave voditi kakor se dajo križki samostojni koritarji.

Iz poglavja korupcije.

Vprašamo ministra za šume in rudo dr. Zerjave, kje je dobil denar, da se je nakupil Akademski kolegij? Če ne dobimo odgovora, pa bomo mi to povedali.

Načelnik »narodnega« bloka je odkupil »Slovenski narod«, ko ga je terjala »Länderbank« za 1 milijon dinarjev kupnine, z denarjem nemške tvrdke Westen v Celju, ki ga je Zerjavu posodila. Tako so ti dični »narodnjaki« z nemškim kapitalom kupili nekdanji narodni list, da zagovarja njihovo smrdljivo korupcijo.

Kako je Zerjav prišel do »Slovenskega naroda«? Tako, da so g. inženjerja Tavčarja posadili v »Unionovo« pivovarno, g. dr. Ivana Tavčarja pa v upravni svet »Slovenske banke«. Vse v korist milega naroda in jugoslovanske države.

Kako je g. Mohorič postal kandidat za Ljubljano? Tako, da je g. dr. Kramer namesto njega prišel v komiteto Južne železnice s 100 Din dnevnic. Gg. Ribnikar in Brožigar sta sicer odločno protestirala, da bi Mohorič kandidiral, ker je goli »Durchfallskandidat«, toda dr. Zerjav je odločil, da mora kandidirati, da se »odškodujejo« za odpadle dnevnice pri Južni železnici. Kako bo ta odškodnina izgledala, ko bo potegnjeni g. Mohorič 8. februarja propadel, bomo pa pozneje videli.

Kunčije za mandate. Ko je generalni štab SDS razmotril o svojih kandidaturah, so g. dr. Dinka Puca odpravili s tem, da je dobil gerentstvo v Ljubljani, ki tudi nekaj nese, čeprav ne toliko, kolikor posilniški mandat. G. Pepeta Turka so hoteli kandidirati v okolici, ker je v cenilni komisiji, toda ta kandidatura je naletela na toliko odpor, da so morali poiskati drugega kandidata, ki so ga našli v osebi g. Zebalja. Gospod Turk pa je postal tudi gerent za »odškodnino«. Kupčije so dobre, samo kandidati bodo povsod opeharjeni, ako se ne bodo preje pri dr. Zerjavu za ta slučaj pravočasno zasigurali.

Gosna nekega zelo visokega režimskega uradnika v Sloveniji si je pustila v državni ženski kaznilnici sešiti celo vrsto razkošnih oblek, katerih pa ta visoka gospa, oziroma njen soprog, še danes ni plačala. Mi mislimo, da bi »državni elementi« lahko imeli vsaj toliko obzira do države, da bi točno izpolnjevali svoje obveznosti napram njej.

Obč. odbor v Križah razpuščen.

Šlo je kakor z brzovlakom. V nedeljo dne 18. t. m. je imel občinski odbor sejo. Pri seji je tajnik gasilnega društva, Peter Sitar, zabaval, da se odpusti denarna kazen, ki je bila gasilnemu društvu naložena, ker je koncem avgusta imelo plesno veselico do jutra brez dovoljenja. Propadel je. Še tisti večer je zaprosil z ožimi tovariši avdienco pri ministru dr. Zerjavu, ki je ravno imel shod v Tržiču. V torek dne 20. t. m. je že okrajno glavarstvo v Kranju na telefonični poziv iz Ljubljane izvršilo revizijo pri županstvu, v soboto dne 24. t. m. je veliki župan dr. Baltič razpustil občinski odbor, v torek dne 27. t. m. je bil župan o tem obveščen in v sredo 28. t. m. je občinske posle prevzel gerent Anton Oranič, Urin iz Križa.

Tako so liberalci dosegli po milosti imenovanega ministra, kar niso mogli doseči od ljudstva pri občinskih volitvah. Gerent in sosvetovalci so vzeti iz naprednega bloka, edino Peter Sitar je bil izvoljen od SLS, a je sedaj javno preskočil, kamor ga je srce tako vlečilo in kjer je že nekdanji bil.

Veliki župan utemeljuje razpust s splošnimi frazami o neredu in nepravilnostih, a ne imenuje niti enega konkretnega slučaja za to. Koliko je dati na te fraze, je razvidno iz tega, komu je po razpustu občinskega odbora izročil občinske posle.

Gerent Urin in sosvetovalec Peter Sitar sta ob času gasilske veselice koncem avgusta 1924 prevzela vso odgovornost, ko je potekla policijska ura in se je potem pijančevalo in plesalo do jutra. Ker je bil župan proti takemu neredu in ker občinski odbor ni hotel nagraditi takega noreda, da bi odpustil zasluženo kazen, je bila dana glavnim vodjem gasilnega društva vsa oblast v občini, da bodo delali — red.

Janez Ribnikar, Bajd v Aničnem, je moral tudi plačati kazen za nered, ker je trpel v gostilni ples brez licence. Župan, ki ga je poklical k redu, je moral iti, on pa je sedaj postal sosvetovalec gerenta, da je prišel do oblasti v občini, za katero se je zaslonjal pehal pri zadnjih občinskih volitvah in delal zmede med pristaši SLS. Tako je torej. Red mora iti, da pride do oblasti nered. Avtonomija občine se ukine na zahtevo nekaj ljudi, ki... no, saj jih Križani poznajo in ne bodo nikdar pozabili, kdo jim je vzel občinsko avtonomijo.

Beleške.

»Jutro« zopet toženo. Že dalje časa je »Jutro« znane dogodke na Zaloški cesti zlorabljalo v umazane strankarsko-politične namene in odgovornost zanje valilo na g. dr. Brejca. Svoje trditve je pa vedno tako zavijalo v megle izjave, da so čitatelji pač morali dobiti napačno sodbo, direktno pa ni postavilo nobene trditve. V štev. 27. pa je napravilo samo konec svojim namigavanjem in je prišlo na dan z jasnimi očitki krivde g. dr. Brejcu, vsled česar je dr. Brejce vložil proti »Jutru« tožbo. Tako bo enkrat za vselej narejen konec vsem nesramnim natolcevanjem glede Zaloške ceste in »Jutro« se bo zanje pošteno pokorilo.

Malenkostna maščevalnost. G. veliki župan dr. Viljem Baltič je dal po državnem pravdniku tožiti »Slovenca«, ker da je en njegov uradni popravek objavil za en dan prepozno. G. veliki župan je pa s svojo tožbo pri sodišču pogorel, ker je uredništvo postopalo popolnoma v smislu zakona. Pa tudi če bi bil naš list res en dan prepozno objavil njegov popravek, objavil ga je le. To bi zadoščalo vsakemu drugemu, samo g. velikemu županu ne in je naperil radi tega zoper našega odgovornega urednika po državnem pravdniku tožbo, pa je pogorel, kakor g. Prepeluh, ki nam je bil poslal popravek, ki je romal v koš, in je vsled tega tudi tožil po g. dr. Tumi našega urednika. G. veliki župan in g. Prepeluh si sedaj lahko podesta rčki in si za vboodce premislita s tožbami zoper »Slovenca« v zadevi popravkov.

»Narodni dnevnik«, glasilo nekorumpiranih ljubljanskih naprednjakov, je večerjal izšel, a v svobodni Jugoslaviji sedanjim »naprednim« oblastnikom svobodna beseda tako smrdi, da so takoj prvo število — zaplenili. Če misli Zerjav, da bo s tem staro ljubljansko napredništvo naglal k Mohoričevi skrinjici, se hudo moti.

Neutemeljena pritožba. Cekinarsko časopisje se pritožuje, da smo mi ministri Pribečevića opsovali s »beigame« i. t. d. — Ta pritožba ne drži. Mi smo samo objektivno poročali, kaj so klicali Pribečeviću dijak belgrajskega vseučilišča. Ti mi niso klicali samo »beigame«, ampak so vpili tudi »Dole Pribečević! Dole krvnik mladine! Ua! Ua! Dole slihak Avstrije! Nije dostojan, da sedi uz kralja! Dole Pribečević! Tako nismo klicali mi, ampak belgrajsko dijaštvo, moralno odgovoren pa je za vse ljubeznivosti, ki jih je moral preslišati, minister Pribečević sam.

Umazana maščevalnost. Na Davidovičevi listi za okraj Slunj kandidira kot namestnik tudi učitelj Hodka, oče peterih otrok. Zaradi tega strašnega protidržavnega zločina je minister Pribečević učitelja Hodka premestil brzojavno v Srbijo, v smerdevsko okrožje.

Dopisi.

Ižanski žrebec in samostojni kmetijski politiki. Naši samostojni kmetijci so v veliki zadregi pri volivni agitaciji. Vsako stvar bi radi tako obrnili, da bi jim prav prišla, pa povsod imajo smolo in tako jim ne bo pomagal tudi ižanski žrebec, s katerim okoli agitirajo in kateri mora polniti »Kmetijski list«. Kaj pa je prav za prav s tem nesrečnim ižanskim žrebcom — agitatorjem? Puceljevi agitatorji pravijo, da je dal emu žrebca dr. Kulovec v Belgradu licenco, čeprav ga komisija na Igu in v Ljubljani ni hotela licencirati. No stvar ni bila ravno taka, kakor pripovedujejo Puceljevi prijatelji in da ne bo žrebec preveč agitiral, moramo povedati, kako je bilo s to slavno živaljo. Neki posetnik blizu Iga, ki je pristaša naše stranke, je priglasil svoje lastne žrebce za licenciranje; komisija na Igu pa ni licencirala teh žrebcev in ravno tako jih ni licencirala komisija v Ljubljani. Komisijo v Ljubljani je vodil živinodržavnik Paulin, ki je pristaša samostojne stranke in tudi njen zastopnik v odboru Kmetijske družbe. Ta gospod je zapisal v imenu komisije v protokol, da bi žrebec bil poraben v potrebi, vendar pa ri potreben am itd. in zato se tudi ne licencira. Žrebecv lastnik pa s to sodbo ni bil zadovoljen in se je pritožil na ministrstvo. V Belgradu so pa odločili živinorejski strokovnjaki in so rekli: Če je žrebec v potrebi poraben, potem je sploh poraben in zato se mora licencirati. In žrebec je dobil licenco. Ako samostojni torej ni všeč, da se je žrebec licenciral, naj primejo svojega pristaša Paulina za ušesa, bivšega ministra naj pa takoj kar pri miru puste. Pripominimo le še to, da je v bližini tega slavnega žrebca samostojnej, ki ima v oskrbi tri državne žrebce in seveda nima rad v bližini konkurence.

Zreče pri Kenjcah. (Visok obisk.) V petek (nesrečen dan), dne 23. januarja so nas popolnoma inkognito in nenadoma obiskali gospod mesar in minister n. r. Pucelj. Pripekljali so se v salonskem avtomobilu naravnost iz Celja. Ker je za naše pohorsko zakotje salonski avto vsekako senzacija, je razumljivo,

da se je zbralo okrog voza vse polno — šolarjev. Gospod Pucelj pa so se šli medtem krepčat v gostilno, kjer se je kmalu nato razvil med gospodom ministrom n. r. in preprostim kmetičem sledeči razgovor: »Gospod, pijte tu en glaž prosim; — koga bote Vi volili?« Gospod minister molči. Kmet nadalje: »Gospod, od katere stranke ste Vi?« G. minister molči kot grob. Nato prične kmetič naštevati razne stranke in končno de: »Ampak mi smo vsi, kar nas je tukaj, pristaši SLS in bomo volili g. Korošca.« Gospod Pucelj pravi nato: »Bežite, dobra klobasa je boljša kot vse volitve.« — Mi Pohorci bomo že poskrbeli, kolikor je v naših močeh, da ostane gospod mesar Pucelj pri svojih klobasah tudi po 8. februarju. Ker očitno v Velikih Laščah dela boljše klobase, kot jih je delal v Belgradu. Gospod minister n. r. so se nato zopet odpeljali in obljubili, da nas enkrat poleti zopet obiščejo, ker Zrečki kot da je zelo romantičen in radovedni Pohorci so napravili nanj najbrž najboljši utis. Torej na svidenje gospod Pucelj!

Križe pri Tržiču. Odkar je dobil obvestilo naš g. nadučitelj Jezeršek, da ga Zerjav all Luka upokoji, ako se ne bo oprijel režimskega nasilja, je res takoj oživel, pa ne v pol življenju, ampak le v okrožnicah proti orlovstvu. Povemo na uho, da mu nekdo trka na srce...

Križe pri Tržiču. Veliko blamažo je doživel obč. odbornik Peter Kristan, velik priganjač in agitator dr. Zerjave, ker ni imenovan za gerenta tukajšnje občine.

Kamnik. Kat. prosvetno društvo na Homcu je priredilo v nedeljo, dne 25. t. m. v Kamniškem domu v Kamniku petdejansko igro »Živa zakopana«. — Ljudje so do zadnjega kotička napolnili dvorano in pazno sledili lepi igri. Izmed igralcev sta rešila svojo vlogo najbolje Vencelj in Milena. Prizori v ječi so ganili gledalce do solz. Cisti dobiček je namenjen v prid invalidom.

Šmartno pri Litiji. Tukajšnji Orliški krožek priredi na Svečnico 2. februarja ob pol 3 popoldne orliško akademijo. Deklamaciji sledi telovadba, na kar se vprižori igra »Izgubljeni raj«.

Dnevne novice.

— Demokratska skrb za uradništvo. Večerašnje »Jutro« zatrjuje v uvodniku, da je edino demokratska stranka zaščitnica interesov slovenskega uradništva. Dokaza za svojo veliko skrb za uradništvo ne navaja nobenega. Zato pa mi lahko postrežemo z novim dokazom demokratske skrbi za uradništvo: Iz Zaloга je premeščen postajenačelnik g. Bežeg na Zidani most in sicer na tako službo, ki jo je doslej opravljal asistent, stalni učitelj v Zaloгу g. Vinko Rupret pa je premeščen uradno v Kro-po. Postajenačelnik g. Bežeg je bil v Zaloгу splošno priljubljen in je tudi svojo službo nad vse veštno opravljal, g. Rupret pa živi v skupnem gospodinjstvu s svojo materjo, kar mu bo v Kropi nemogoče. V Zaloгу pa bodo demokratski veljaki postavili dva nova stebra demokratske moči kot viden znak svoje brezkončne ljubezni do uradništva, ki ga poznajo samo tik pred volitvami.

— Liberalno gospodarstvo na Završnici. Elek-trarno na Završnici že vstavljajo od pol 12 ponoči do 5 jutraj in od pol dne do dveh popoldan. Če bi se izvršil načrt inž. Serneca, bi imela Završnica na razpolago 300 konjskih sil in bi je ne bilo treba ustavljati. Pa še nekaj je značilno. Ko je inž. Sernece vodil elek-trarno v istih razmerah, je ustavljal raje zvečer, da so bili prizadeti samo gostje v gostilnah, vzdržal pa je obrat v jutranjih urah, ko morajo vozniki in kmetje krmiti živino in je nevarnost požara na dlan, zlasti ker vozniki nimajo več zavarovanih svetilk. Sedanjim gospodarjem se ne ozirajo na potrebe delavnih ljudi, ampak ščitijo predvsem pijance in krokarje. Za te mora biti luč. Ne bomo se motili, če trdimo, da utegne biti baš tako gospodarstvo na Završnici daljni vzrok strašne nesreče, ki se je zgodila v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 4 jutraj na Rečici pri Bledu. Zgorela sta dva hleva in znani hotel Mangart. Ogenj je nastal ob času, ko vozniki, katerih je v teh hlevih veliko, krmijo vprežno živino. Taka je razlika med Sernecevim in pa sedanjim liberalnim gospodarstvom.

— Državnim uslužbencem v premišljevanje. Če hočete vlagati prošnje, ki se ne bodo nikoli rešile, volite Narodni blok. — Če hočete čakati na izplačilo razlike svojih plač, ki se vam ne bo nikoli izplačala, volite Narodni blok. — Če hočete prositi za vpokojeitev in čakati deset mesecev brez pokojnine zato, da se vam prošnja sploh ne reši, volite Narodni blok. — Če hočete čakati na železniške izkaznice za polovično vožnjo še eno leto — volite Narodni blok.

— Dr. Janžekovića, personalnega referenta na poštni »direkciji« javno vprašujemo, kakšno pismo je dobil dne 23. junija leta 1924. iz Polzele in podpisano od tamkajšnjega režimskega močeta Repiča? Vprašujemo ga dalje, odkod dobiva navodila za svoje postopanje gled nameščanja, premeščanja in reduciranja poštaih uslužbencov? Da se svetočasno ne bo izgovarjal in fingiral morebiti še kakega »smučenika«, mu v kratkem postrežemo z deklaracijo in če želi celo s falsifikati, kajti blizu se dan, ko bodo različna ravnanjstva za vse večne čase prenehala biti ekskluzivni organi koruptne žerjavščine. Tudi dr. Janžekovič bo

za svoje početje odgovarjal, dokumente imamo v rokah. Nadaljevanje ne izostane.

— »Pokvarjeni« činovniški zakon. Večerašnje »Jutro« v uvodnem članku ogorčeno piše: »Le vsled režima Markovega protokola je bil pokvarjen činovniški (mi bi rekli uradniški. Op. ur.) zakon, vanj so bile spravljene spremembe triletne nestalnosti, nevestelje vojnih let po starem in neprevedba upokoencev.« Tako »Jutro« v besedah. V dejanju pa uporabljati dr. Zerjav najbolj zloglasen člen v celi službeni pragmatiki, člen 234., ki govori o triletni nestalnosti, z največjo vneemo ter odpušča in vpokojuje mlade uradnike. Znano pa je, da je Jugoslovanski klub z vso odločnostjo nastopil kakor proti celemu zakonu, tako tudi proti tem določbam in da je glasoval proti njemu. In ravno naši demokrati so bili, ki so ta člen sestavili, tako da radikali v tem oziru niso prav nič pokvarili, ko je bil vse že temeljito pokvaril slavni g. Reiser!

— Pod vlado dr. Zerjave. Z Dolenjskega nam pišejo obupna pisma, kako nekateri brezvestni mesarji in prekupci zlorabljajo sedanje za kmeta že itak nevzdržne razmere, ki jih je vstvarila Zerjavova gospodarska politika, v svoj nenasitni žep. Tako hodi okrog obupanih kmetov neki mesar iz Mokronoga in kupuje prašiče po 35 K za kg. Kmet mu mora dati za namoček še želedec in ne vem kaj še; mesar pa prodaja svinjsko meso po 110 K za kg. To so seveda zlati časi za priganjače sedanjega režima, saj dela tlako zanje kmet-producent in konsument, ubogi delavec pa tudi uradnik. Ko ne bomo imeli več prašičev, bodo menda pa še nas kar žive odrli, ker ne bomo mogli plačati davkov in oni, ki so nekdanj kmeta tolažili z agrarno reformo, bodo kupovali naše domove, da bodo nastala nova veleposestva, na katerih bomo kulukovali Pašiču in njegovim priganjačem.

— Železniške legitimacije in upokojeni državni nameščenci. Za kar so državni nameščenci sedanjo vlado leta in leta zaman modelovali, to so nemudoma dosegli pod prejšnjo Davidovičevno vlado. Železniški minister Sušnik jim je naklonil znatne vojnje olajšave po železnicah, za kar so mu državni nameščenci od srca hvaležni. Prepričani smo — nam piše star državni uradnik v pokoju — da bi bili državni upokojeenci dosegli enake ugodnosti pri vožnji po železnicah, kakor jih imajo danes aktivni državni uradniki in služabniki, ako bi bila Davidovičeva vlada na kr-

Majhni stroj je edino le
DOPLETIČ-6
mamke
Grizner in A. Ter
za rodbino, obrt in
industrijo
Gin Hoda
Din Prokuratorja
tomenka. Ponk v
vezanju bresplacen.
Večletne garancije.
Delavnica za popravila.
Na veliko. Na malo.

milu ostala. Ako hoče sedanja vlada pokazati trohico čuta za uboge upokojene, naj nam nakloni permanentne vožnje olajšave, sicer moramo sklepati, da je vsa nje naklonjenost do nas sama fraza in volivni maneuver.

— **Važno za železničarje.** Sarajevsko železniško ravnanje je odpuščilo iz službe 16 železničarjev, ker so Hrvatje in pristaši HRSS.

— **Volivni maneuver.** Nekateri ljudje razširjajo po kamniškem okraju laž, da je Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Kamniku prešla v likvidacijo. Članom te zadruge, pa tudi drugim, povemo, da za to še ni nobenega vzroka. Res je namreč, da tudi našim zalogam blaga ni prizanesel porast dinarja, toda še od daleč ne v toliki meri, da bi motilo njen obstoj, ker možje odborniki znajo najti sredstva, ki take kurzne udarce krepko odbijejo in odstranijo vsako nevarnost. Člani, iščite prometnih zvez z zadruzo, kar jo bo vedno bolj krepilo in odbijalo vse napade in laži.

— **Odvzemanje koncesij v Bosni.** Sarajevski trgovski in obrtni zbornici je došlo več prijav, kako se obrtnikom odvzemajo koncesije brez vsakega zakonitega razloga. Gostilničarjem odvzemajo koncesije z enostavno trditvijo, da se v njihovih lokalih vrše politični sestanki. Odvzemajo pa koncesije tudi drugim obrtnikom, n. pr. brivcem.

— **Pomlad v našem Primorju.** Po vsem našem Primorju se je po kratkem zimskem mrazu že naselila spomlad. Solnce toplo pripeka, da so ljudje odložili zimsko obleko. Mandlji in breskve so v polnem cvetju in ljubice — vijolice cveto kakor pri nas meseca maja. Tako zgodnje spomladi tudi Primorci niso vajeni.

— **Vpoklic rekrutov leta 1925.** Od poveljstva ljubljanskega vojnega okrožja smo prejeli: »Rekruti rojeni leta 1904 in starejši, ki so bili pri lanskem naboru spoznani za sposobne, bodo letos pozvani na odsluženje kadrovskega roka kakor sledi: dne 20. februarja 1925 — prva partija neborcev, dne 20. junija 1925 — druga partija neborcev, dne 20. oktobra 1925 — tretja partija neborcev. Okoli 1. marca 1925: konjenični pioniri in telegrafisti, konjenični kraljeve garde, artileristi kraljeve garde, ostali artileristi, remontski depo, vozarji, bolničarji in peki. Okoli 20. marca 1925: pehota, pešpolk kraljeve garde, letalci, pionirji, pontonirji, telegrafisti, reflektorji, železniška komanda, in obrtniška četa. Okoli 20. aprila 1925 — prva partija mornarice, okoli 1. novembra 1925 — druga partija mornarice, okoli 20. aprila — autokomanda. — Vsi rekruti se opozarjajo, da počakajo poziv v svoji domovni občini, če se pa začasno odstranijo iz svoje občine, so dolžni svoj natančni naslov prijaviti županstvu, da jim more pravočasno dostaviti poziv. — Rekrutom mornarjem ni treba nabaviti vojaškega kovčega, ker za tega na brodomah ni prostora. Vsak mornar dobi od države eno vrečko za shrambo privatnih in državnih stvari.

— **Književna tombola.** Opozarjamo ponovno, da sta bili dne 24. t. m. izžrebani številki 45. in 90. Kdor je s temi številkami zadel ambo, naj pošlje tablico s svojim točnim naslovom Pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Matice v Ljubljani, Pred škofijo 21. Postopek pri delitvi dobitkov je sledeč: Tablice na katerih sta obe zadeti številki v eni vrsti, sprejema Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice do petka 30. t. m. Ker je skoro gotovo zadetih več amb, kakor pa je dobitkov, se bodo v petek zvečer tablice žrebale. One, katere bodo izžrebane, dobijo dobitke ambo in se ta dobitki pošlje dotičnemu po pošti. Tablice, ki pa ev. niso izžrebane, igrajo naprej in igra z njimi Pokrajinski odbor sam. Pri terni je postopek isti. Terna se izžreba dne 31. t. m. in bo objavljena dne 1. februarja t. l.

— **Nov vlak na progi Ormož—Murska Sobota.** Pričenši s 1. februarjem 1925 vozi dnevno redno na progi Ormož—Murska Sobota drugi par mešanih vlakov in sicer vlaka št. 7033 in 7038. Vlak št. 7033 odhaja iz Murske Sobotice ob 5. uri 9 minut, iz Ljutomerja ob 6. uri 20 minut, ter prihaja v Ormož ob 7. uri 24 minut, kjer ima zvezo z vlakom v Čakovcu, Ljubljano in Maribor, ki dosepejo v Čakovec ob 8. uri 16 minut, v Maribor gl. kol. ob 10. uri 20 minut in v Ljubljano gl. kol. ob 14. uri. V nasprotni smeri odhaja vlak št. 7038 iz Ormoža ob 17. uri 30 minut, iz Ljutomerja ob 18. uri 50 minut ter prihaja v Mursko Soboto ob 19. uri 40 minut. Ta vlak ima zvezo iz Ljubljane—Maribora in Čakovca. Priključni vlaki odhajajo iz Ljubljane gl. kol. ob 12. uri 10 minut, iz Maribora gl. kol. ob 15. uri 25 m. ter iz Čakovca ob 16. uri.

— **Paketni promet iz Nemčije v našo državo.** V sporazumu med našo in nemško pošto upravo se smejo odslej pošiljati nujni paketi (colis urgents) iz Nemčije v našo državo. Teža nujnih paketov je omejena na 5 kg, njihov obseg pa ne sme meriti v nobeno stran več kakor 60 cm.

— **Loterija državne rente za vojno odškodnino.** Finančno ministrstvo javlja, da so od imenovane rente izvlečene sledeče serije: 62, 138, 159, 214, 408, 555, 1240, 2075, 2567, 2579, 2634, 2661, 2696, 2775, 2805, 3045, 3315, 3642, 3653, 4066. Vse obveznice zgorej imenovanih serij so s tem amortizirane in za vsako obveznico začne država od 1. marca t. l. izplačevati po 1000 Din. Poedincem se priporoča, da ob priliki predaje obveznice vojne odškodnine obračajo pazno na to obvestilo, da ne bi prodajali obveznic na svojo škodo, ker jim bo država od 1. marca t. l. izplačevala vsako po 1000 Din.

Iz Ljubljane.

lj Ploharški in cekinarski shodi v Ljubljani. Narodni ploharji imajo silno denarja. Za svoje shode so vzeli že vse gostilne v zakup, posebno tiste, kjer točijo kakšno posebno dobro vinco. Na vince so potem povabljeni vsi ploharški poglavarji s pristavkom, da naj pripeljejo s seboj tudi vse svoje znanee in prijatelje. Če ne bi bilo v vabilih tega dostavka, bi namreč nihče ne prišel na »sijajne« shode kakor samo gospodje poglavarji. Teh je pa ravno za en koleselj. Če pa vsak pripelje s seboj še kakih 5 znancev, se jih zbere 25. To je pa že »sijajno«, da se spleča napisati posebno poročilo za »Jutro«. V »Jutro« so tudi objavljena vsa vabila, ki jih zlasti »znanci« gospodov ploharških in cekinarskih poglavarjev prav radi berejo, da vedo, kam naj gredo naslednji večer kroatati. Gospodje znanci na shodih v znak hvalečnosti sedanjo vlado na vse pretege hvalijo, ker je v svoji modrosti naslavila dan volitev tako, da pride človek tudi koncem meseca do zaželjene mokrote, ko so že vsi žepi suhi. Škoda, da niso volitve 1. februarja, ker bi »znanci in prijatelji« prišli na svoj račun že lahko od 10. januarja dalje in ne šele od 20. januarja naprej.

lj Finančni delegat dr. Šavnik je uradno odpotoval v Belgrad k sejam komisije za reorganizacijo finančne uprave in je za čas svoje odsotnosti izročil vodstvo delegacije svojemu namestniku dvornemu svetniku Bonaču.

lj Elizabetna konferenca v Šiški je dne 27. januarja priredila siromašnim otrokom, njihovim starišem ter drugim povabljenim gostom prav prijetno in veselo iznenadenje. V samostanski dvorani je imel ob številni udeležbi Šiškarjev g. predsednik konference kratak nagovor, nato sta sledili dve deklamaciji, dve ljubki igrici in še ena deklamacija. Po zabavnem delu programa se je vršilo obdarovanje siromašnih otrok, ki so prejeli koristna darila. Po obdarovanju se je g. predsednik zahvalil vsem, ki so pripomogli, da se je moglo vsaj nekoliko pomagati revni deci. Priporočil se je za nadaljnjo pomoč. Obdarovani otroci so bili še pogoščeni, nakar se je lepa prireditev zaključila.

lj V gostilni pri Tičku na gričku se toči s 1. februarjem izborna dolejska žametna črna znanega vinogradnika Levičarja. V nedeljo in ponedeljek špehovka. Sprejemajo se abonenti na hrano.

lj Pasja taksa za 1. 1925 v znesku 100 Din za vsakega psa se mora plačati najkasneje do 20. februarja 1925 v mestni blagajni (Solski drevored št. 2, I. nadstropje). Kdor si ne bo pravočasno nabavil pasje znamke, bo moral v zmislu § 4 zakona z dne 12. avgusta 1922, Uradni list št. 429/131, plačati takso v dvojem znesku.

lj Umrli so v Ljubljani: Tomaž Smolej, hlapec, 36 let. — Helena Dovč, vdova močena in posesinika, 90 let. — Albin Habič, delavec iz Soštra. — Marija Žitnik, delavčeva žena, 24 let.

lj Neeksnost ali kaj? V torek je šla po Kopitarjevi ulici neka gospodična visokošolka. Naenkrat pride za njo neki elegantno oblečen gospod, jo prime pod pazduho in jo vpraša če želi kako službo. Gospodična mu je pa odgovorila: »Če morda Vi želite kako službo, jo Vam jaz preskrbim. Odstranite se takoj, sicer boste dobili kar zaslužite.« Gospod je nato potepeno odšel.

lj Poizkusno pranje z »Reformatorjem« v hotelu »Lloyd« na Sv. Petra cesti je v ponedeljek, sredo in petek do preklica. Pričetek vselej ob 4. uri popoldne. Nekaj umazanega perila naj se prinese seboj. Vstop prost. (543)

lj Pogrebno društvo Marijine bratovščine je imelo svoj občni zbor v nedeljo, dne 11. t. m. v navzočnosti velikega števila svojih članov. Občni zbor je soglasno sklenil, da se letošnja članarina pobira za vsakega člana po 30 Din in to od 1. februarja naprej. Dalje je občni zbor sklenil, da se tudi otroci, stari osem let, sprejemajo. Uradne ure bodo od 1. februarja do 30. aprila vsako nedeljo od 2. do 4. popoldne, od 1. maja nadalje pa vsako prvo nedeljo v mesecu, kjer se bodo sprejemali novi člani in dajala vsa pojasnila. — Odbor.

Naznanila.

»Ljubljana« danes in prihodnje dni ne bo imela pevskih vaj. Vaje se bodo naznanile v listu, ko pevovodja ozdravi.

Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani bo v prihodnje dni v nedeljo dne 1. februarja na odru Rokodelskega doma dve igri. Prva je dr. Jan. Ev. Krekova igra »Cigančarovnik«, burka v dveh dejanjih. Druge Krekove igre so že izšle v tisku, burka »Cigančarovnik« je še v rokopisu, pa se jej bo najbrž moralo pripoznati med vsemi njegovimi igrami prvenstvo. Kot druga igra je na sporedu nedeljskega gledališkega večera v Rokodelskem domu velezabavna predpustna burka »Umor v Florijanski ulici«. Kdor želi razvedrila in zabave, naj se udeleži nedeljske prireditve v Rokodelskem domu. Pričetek ob 7. uri zvečer.

Rokodelski dom. Danes zvečer v četrtek je v dvorani Rokodelskega doma predzadnja skušnja za nedeljsko prireditev. Navzočnost vseh sodelujočih — igralcev in pevcev — nujno potrebna. Pričetek ob pol 8. uri.

Družabni klub. V četrtek dne 29. t. m. točno ob 8 zvečer dogovorjen sestanek v dvorani »Ljudskega doma«. Pridite točno in polnoštevilno.

Ruski kurz za duhovnike se prične danes (četrtek) ob peti uri popoldne v Alojzijevešcu I. nadstropje.

— Velika lovska veselica! Kakor smo doznali iz raznih krajev, vlada povsod po državi veliko zanimanje za našo letošnjo predpustno prireditev. Z Gorenjske, Dolenjske, Notranjske in Štajerske so prijavljene skupine lovcev in planincev, ki posetijo našo prireditev dne 1. februarja 1925 v našem domačem lovske ali divnem planinskem kraju. Pričakujemo tudi od ljubljanskih prijateljev, da se udeležijo naše prireditve in pozabavajo z raznimi lovskimi in planinskimi znanci na lovske veselice. Obleka naj bo sportna ali promenadna, posebno dobrodošli bodo narodni kroji, le čevlji naj bodo lahki in nekovani, ker stroškov za zdravnike, ki bi zdravili razne odtiske in kurje očesa, kakor tudi mizarjev za oblanje tal nismo vzeli v naš proračun. — S. L. D.

Pevsko društvo »Slavec« sprejema nove pevke in pevce, ki imajo lep mehak glas in dober posluš. Posebno dobrodošli s teoretično predizobrazbo. Zglasijo se naj vsak torek, sredo in četrtek ob 8. uri zvečer v društvenih lokalih v »Narodnem domu«, I. nadstropje, levo.

Polzela-Braslovce. V nedeljo, dne 1. marca popoldan ima tukrjinja podružnica Jugoslovenske Matice svoj prvi občni zbor, ki bo združen s predavanjem in sklopičnimi slikami.

Prosveta.

pr II. koncert Filharmonične družbe. Drugi letošnji abonma Filharmonične družbe v Ljubljani se je vršil 26. januarja. Izvajal ga je Miranov-Zepičev kvartet iz Zagreba, čigar člani so gg.: Jan Miranov (I. gosli), Robert Dorfer (II. gosli), dr. Milan Zepič (viola) in Stanko Zepič (čelo). Kvartet je še mlad. V Ljubljani je nastopil lani prvič. Izvajalci so nudili lep, izviren spored, skladbe, ki se v Ljubljani menda še niso nikoli izvajali: Josip Jengenov kvartet v A-duru, op. 50, Aleksandra K. Glazunova Slovanski kvartet, op. 26 in Ludomir Rozyckijev klavirski kvartet, op. 35, ki je v njem na klavirju sodeloval Peter Dumišić. Jengenov kvartet v treh stavkih je zelo zanimiva moderna skladba, polna mehko se prelivajočih harmonij in barv, s primernimi, učinkovitimi kontrasti v temah, jasna in določna v obliki; v izrazu je značilno romanska in večkrat zelo ubere Puocinijevе strune — Madame Butterfly — ki done zlasti v tej operi dokaj eksotično. Silno preprostost — nekaterim se je zdel celo preveč — je bil Glazunova kvartet v štirih stavkih, po izrazu seveda čisto ruski, res slovanski, zajemljiv po slovanski melodiki in ritmiki. Vsebinsko nudi zdaj pesem, zdaj plese, prepletene z mirnejšimi vložki. Rozyckega klavirski kvintet v treh stavkih je zelo patetičen, izvečine otožno resen, živahen jako redko — tuptam malo več kontrasta smo si zelo, dasi zastoj želeli

— pač pa mogočno, polno in plemenito zvenj. Izvajalci so igrali dostojno, solidno, ubrano. Kvartet igra mirno, mehko, zdi se, da so bile tudi predavane skladbe njim primerne. Kako nežno zastrto, sanjavo je pel čelo n. pr. v začetku Jengenovega Lento, kako je večkrat samostojno govorila in šepetala viola, I. in II. gosli so se pa v blestečih visokih legah razživele zlasti v kvintetu. Pohvalno omenjam tudi g. Dumišića, ki se je kot pianist v kvintetu lepo strnil v zaokroženo celoto in se krasno spajal s kvartetom. Obisk koncerta je bil le srednji.

P. pr Dr. Jožef Lesar, Apostoli Gospodovi I. Izdala in založila Družba sv. Mohorja v Prevaljah 1924. — Iz drobcev, raztresenih po evangelijih, Apostolskih delih in drugem starokrščanskem slovstvu, je sestavil g. prelat dr. Lesar življenjepisa sv. apostolov Petra in Pavla. Prav primerno je, da jih je Družba sv. Mohorja poklonila svojim udom kot književni dar tik pred začetkom sv. leta. Marsikak Slovence, ki bo za jubilejno leto poromal v Rim in bo prečital Lesarjevo knjigo, bo z večjim spoštovanjem stopal po svetih tleh, ki so oškropljena z mučeniško krvjo teh dveh apostolov, in z večjim zanimanjem bo obiskal svete kraje in cerkve, ki so zvezane s spominom na apostola Petra in Pavla. Pisatelj se je zavedal, da človeška beseda težko opiše vso veličino prakov izmed apostolov, njuno požrtvovalnost in apostolsko gorečnost, zato pušči, da večinoma govore navdihnjeni pisatelji sv. pisma sami. Med pripovedovanje lepo vpleta popise mest in krajev, v katerih sta apostola živela in delovala. Krajepisne črte in razlage, ki ne spadajo strogo k stvari, so drobno tiskane. Tu bi pač želeli še več skrbnosti. Vse opazke, ki pojasnjujejo pripovedovanje, a trgajo glavno misel, naj bi bile drobno tiskane ali pa naj bi šla pod črto. Zlasti to velja za prvi del. Nasprotno je bil Pavlov nastop v Atenah in njegov govor pred areopagom (ne na Areopagu) tako znamenit, da zanj ni primeru skoro samo droben tisk. Sicer se pa knjiga čita prav prijetno. Slog je lep, pripovedovanje zelo poljudno, mestoma prav toplo, n. pr. v tretjem delu (Mučeništvo in poveljanje sv. Petra in Pavla). Pohvalno je treba omeniti, da je glede grobov svetih apostolov pisatelj uporabil najnovejše podatke dveh znamenitih arheologov Stygerja in Wilperta. Knjigo krasita portreta sv. Petra in sv. Pavla, ki jih je naslikala Helena Vurnikova. Jako posrečeni in originalni slikci, Peter kot ribič, Pavel kot govornik. Prav takega kakor je v knjigi, si je predstavljaj apostola narodov sv. Hieronim, ki je o njem zapisal: »Kadar čitam apostola Pavla, se mi dozdeva da ne poslušam besed, ampak grmenje.« — Družbi sv. Mohorja smo hvaležni za to knjigo, marljivemu pisatelju pa želimo, da bi še s kako tako lepo knjigo obogatil slovensko nabožno slovstvo.

pr Vrtec in Angelček. Na številna tozadevna vprašanja naznanjamo, da se dobi še obojuna številka Vrtec in Angelček 1925. Naročnina za Vrtec z Angelčkom znaša 16 dinarjev, za Angelček sam 6 Din. Naroča se v Ljubljani, Sv. Petra cesta 80.

—c:

Uradniki.

»Zanje (za SLS) je vedno uradnik eksistiral samo pred volitvami« pravi »Jutro« od 28. jan. 1925 v 2. vrstici, 2. odstavek uvodnika. Fej te bodi, »Jutro«, da to trdiš! Kdo je imel dolga leta moč v državi? Ali ne radikali in demokrati, ki so bili med seboj trdno zvezani? In kje so Vaše zasluge? Mar to, da smo dobili pragmatiko, ki nas naravnost ponižuje v državljane druge vrste? Mar to, da ste nam privoščili po par procentov zvišane plače, vedno pa vpili tako, da so nam trgovci vzeli že naprej tri in štirikrat toliko? Odgovorite, kaj ste nam dobrega storili? Povejte, kdaj smo »za vas eksistirali«, za vas, hinavci, ki ste v zadnjem trenutku izpodrinili pošteno Davidovičovo vlado, predno se je pričelo izplačevanje zastankov. Izpodrinili ste jo z zlobnimi intrigami, da ste za nam namenjen denar mogli porabiti v svoje umazane namene, da ste mogli na naš račun — na račun gladujočih — polniti svoje nikdar site bisage. In vi se drznete trditi, da eksistirate pri »klerikalcih« le pred volitvami? Kje in kdaj ste vi svoje predvolitvene obete izpolnili? Da, res! Pri vas smo eksistirali le pred volitvami, da ste vjele še tu pa tam kakega kalina, ki je verjel vašim obljubam.

Korenita sprememba pa je letos! Nič več nas ne boste farbali! 8. februar bo dan našega vstajenja, pa tudi dan naše zmage, zmage nad vami, našimi tlačitelji. Mi gremo pod okrilje poštenjakov, pod okrilje onih, ki imajo srce tudi za trpna, — to so dokazali na magistratu — pod okrilje onih, ki nimajo takih egoističnih nazorov, kot ste jih imeli vi, širokoustneži, ki nimajo tistih grabežljivih manir, da bi odtrgali kos kruha revežu izpred ust, kot ste nam ga vil Zatorej je 8. februarja naša skrinjica izključno le skrinjica SLS. Niti en državni namestnik naj ne vrže kroglice drugam, ako neče postati lasten grobokop, izdajca svoje rodbine.

Kupite samo Zlatorog milo!

Ta značajci

Kupite samo Zlatorog milo!

za kakovost

Gospodarstvo.

Zlata valuta.

V Dresdenu se je vršil kongres nemških privatnih bankirjev, na katerem je predaval znani švedski narodni gospodar prof. Gustav Cassel o ugotovitvi zlata kot mednarodnega vrednostnega merila sledeče:

Svet smatra za končni cilj valutne politike zopetno upostavitve zlata kot mednarodnega vrednostnega merila. Tudi v slučaju zlata valute je treba kakor v slučaju papirnate veljave voditi valutno politiko, da se stabilizira kupna moč. Sredstvo za to je v pravilni regulaciji kreditnih razmer v bankah. Kreditni pogoji bank morajo biti strogi.

Najbližja naloga za večino držav sveta je stabilizacija papirne veljave približno na sedanji višini. Stabilizacija valute pa je zvezana s stabilizacijo zlata. Vrednost zlata sedaj ni nobena objektivno dana količina, ker se ga nahaja ogromno v Uniji, ampak je odvisna od vrednosti dolarja, ki ga dirigira ameriška bančna politika. S prehodom na zlato veljavo bi pravzaprav prešli na dolarsko veljavo in bi potemtakem bili odvisni od ameriške valutne politike. Kar se slednje tiče, lahko Evropa v svoji valutni politiki izhaja iz premise, da bo šla ameriška valutna politika za tem, da obdrži dolar približno na sedanji višini, kar se tiče njegove kupne moči.

Sedanji kurz dolarja v Evropi radi velikih ameriških kreditov ne odgovarja realni pariteti kupne moči. V kratkem bo kurz funta šterlinga dosegel paritet. Švedska se je tudi vrnila k zlati veljavi.

V zadnjem času je nastopila povečana potreba zlata v Indiji. Tudi nemška državna banka potrebuje ravno sedaj velike količine zlata. To vse povečuje povpraševanje na trgu zlata. Iz tega se lahko sodi občutno povišanje cen zlata, kar bi onemogočevalo celi vrsti držav ureditev valutnih razmer na zlati podlagi.

g Poravnalna postopanja. Poravnalno postopanje dolžnika Franca Hergoutha, trgovca v Mariboru, je končano, ker je poravnava končana.

g Vpisi v trgovinski register. Vpisale so se nastopne firme: Franjo Dolžan, kleparstvo in vodovodna instalcijska dela v Celju; Marija Antičević, trgovina z vinom na debelo in trgovina z lesom v Čevici (občina Dolnji Logatec); Mihael Esih, trgovina z lesom v Lochažu; Jos. Urh, veletrgovina z vinom v Ormožu.

g »Industrija Vojvodine«. Sedaj je izšla pod tem naslovom zadnja knjiga serije opisov naše industrije v založbi Jugoslovanskega Lloydja v Zagrebu. Pisca te knjige sta g. A. Stanovljović, tajnik trgovske in obrtniške zbornice v Vel. Beckereku in g. M. Damjanović, tajnik Udruženja trgovcev in industrijev v Subotici. Knjiga daje lep pregled o vojvodinski industriji, katere je v glavnem poljedelska. Delo obsega 200 strani, stane 45 Din ter se dobi v vseh boljših knjižarnah in pri Jugosl. Lloydju v Zagrebu, Marovska ulica 21. Vsak, kdor se bavi z gospodarstvom, naj si nabavi to knjigo.

g Občni zbor Narodne banke. Občni zbor delničarjev Narodne banke se vrši 8. marca t. l. ob 9 dopoldne.

g Nova banka v Bosni. V Foči se snuje nova banka pod imenom »Fočanska podrinjska banka« z delniško glavnico 1.000.000 dinarjev.

g Carinska statistika. V glavnem ravnateljstvu carin se dela na reformi statistike našega uvoza. Še pred letom dni je finančno ministrstvo angažiralo nekega statistika, a se

poleg drugih statističnih panog posveti tudi carinski statistiki. (Kakor smo videli iz dosedanje statistike, ni o delu tega gotovo drago plačane »strokovnjaka« ne duha ne duha. Carinska statistika je taka, kakor je bila dosedaj. Mogoče bo g. statistik reformiral kaj majhnega v letu 19.)

g Pošiljanje brzih paketov iz Nemčije v našo državo. V smislu navedbe poštne ministrstva v sporazumu z nemško pošto upravo je dovoljeno počenši od 1. jan. 1925 pošiljanje »brzih paketov« (Colis urgents) iz Nemčije preko Avstrije v našo državo. Taki paketi ne smejo biti težji od 5 kg, a dimenzija ne sme v nobeni smeri prekoračiti 60 cm.

g Bosanske banke se organizirajo. Iz Sarajeva poročajo, da so se pretekli teden posvetovali sarajevski denarni zavodi in sklenili osnovati organizacijo denarnih zavodov Bosne in Hercegovine, da dosežejo skupno nastopanje v stvarih, ki se tičejo bosansko-hercegovskega gospodarstva. Dalje nameravajo osnovati bančni kartel, h kateremu bodo lahko pristopile tudi banke, ki niso klijenti Narodne banke, da se tako omogoči enotna rešitev vprašanja o obrestni meri.

g Vpisa v združni register. V združni register sta se vpisali: Hranilnica in posojilnica v Beltincih r. z. z. n. z.; »Mali dom«, stavbna in stanovanjska r. z. z. o. z. v Spodnji Šiški.

g Izvoz strojev iz Češkoslovaške. Lani je Češkoslovaška izvozila za 460 milijonov Kč raznih strojev, lokomotiv in vagonov. Tu je štet tudi izvoz samo popravljenih strojev itd. Največ je kupila strojev ravno radi zgoraj omenjenega dejstva Romunija (za 104 milijone Kč), potem Italija (za 58 milijonov Kč) ter Jugoslavija (za 55 milijonov Kč).

g Naraščanje cen v Avstriji. V januarju t. l. izkazuje avstrijski veletrgovinski indeks porast za 2 odstotka na 21.81 točk, kar odgovarja indeksni številki 147 v zlatu. Najbolj so porasle cene živilom. Tudi večina kovin je v ceni zelo porasla.

g Sovjetski proračun za leto 1925-1926. Svet ljudskih komisarjev je sestavil proračun za leto 1925-1926. Dohodkov je 2278 milijonov zlatih rubljev, izdatkov isto toliko. Dohodki so sledeči: direktni davki 431 milijonov, indirektni davki 458 milijonov, pristojbine 88 milijonov ter državna podjetja 186 milijonov rubljev v zlatu.

g Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani. Ustanovila se je v Ljubljani družba, ki obeta biti za razvoj in napredek gospodarstva velikega pomena. Družba je od dednega kot trgovskega sodišča v Ljubljani registrirana ter vpisana v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem, francoskem, angleškem, češkem in esperantskem jeziku v trgovski register. Družba bo dopisovala v vseh navedenih jezikih. Namen družbe je obsežen. Za vse svoje panoge delovanja je dobila obrtne liste oziroma koncesije. — Zlasti namerava družba, kot posredovalka, pridobivati industrijam, veleposelstvom, trgovcem, obrtnikom in občinam toliko potrebnih domač in inozemskih kapital. Opozarjamo na oglas v današnji številki našega lista.

Borze.

28. januarja 1925.

DENAR.

Zagreb. Italija 254.50—257.50 (251.40—254.40), London 293—296 (292.10—295.10), Newyork 60.70—61.70 (60.57—61.57), Pariz

3.33—3.35 (3.29—3.34), Praga 180.95—183.95 (180.50—183.50), Dunaj 0.0855—0.0875 (0.0854—0.0874), Curih 11.80—11.90 (11.76—11.86).

— Tendence: vrsta, promet slab. Curih. Belgrad 8.4750 (8.50), Budimpešta 0.0072 (0.0072), Berlin 1.2340 (1.2340), Italija 21.70 (21.45), London 24.8650 (24.8350), Newyork 518.10 (518.10), Pariz 28.07 (27.93), Praga 15.35 (15.40), Dunaj 0.0073 (0.0073), Bukarešt 2.7250 (2.7250), Sofija 3.7750 (3.7750)

Dunaj. Devize: Belgrad 11.58, Kodanj 12680, London 840800, Milan 2962, Newyork 70935, Pariz 3842, Varšava 13590. Valute: dolarji 70460, angleški funt 339.000, francoski frank 3830, lira 2052, dinar 1151, češkoslovaška kruna 2120.

Praga. Devize: Lira 142.46, Zagreb 55.50, Pariz 184, London 163.05, Newyork 33.90.

Newyork, 27. jan. Belgrad 164.50, London 480, Pariz 541, Curih 19.31.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% inv. posojilo iz leta 1921. 65 (blago), 2½% državna renta za vojno škodo 124—127, Celjska posojilnica d. d., Celje 209—212, Merkantilna banka, Kočevje 124—127, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 227 (denar), Prva hrvaška štedionica, Zagreb 896—902, Slavenska banka, Zagreb 72—80, Sirovine tovarne in livarne, Ljubljana 147 (blago), Združene papirnice Vevče 100 (denar), Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 408 (denar), »Split« anon. družba za cement Portland, Split 1380 (blago), 4½% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke 89 (blago).

Zagreb. Hrvatska Esk. banka, Zagreb 108—109, Hrv. sveopća kreditna banka, Zagreb 116, Hrv. slav. zem. hipot. banka, Zagreb 59.50—60, Jugoslavenska banka, Zagreb 104—105, Ljubljanska Kreditna banka, tu 228, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 900, Slavenska banka, Zagreb 75—80, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 64, Hrv. slav. d. d. za ind. šečera, Osijek 736—760, Guttman 720, Slavonija 68, Trboveljska premogokopna družba, tu 385—405, 7% drž. inv. posojilo 64.50—65, Vojna odškodnina 128.

Dunaj. Efekti: Alpine 410.100, Greinitz 139.000, Kranjska industrijska družba 775.000, Trboveljska družba 475.000, Leykam 165.000, Jugoslavenska banka 120.000, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 66.000, Guttman 760.000, Mundus 908.000, Slavonija 64.000.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Lipovi hlodi, 3 m dolž., od 20 cm premera naprej, fko meja, 1 vag. 420—430 (zaklj. 420—420), hrastovi plohi, 61 mm, paral., 2.85-dolž., fko Sušak 1240 (blago), hlodi, jelka, od 25 cm naprej, fko Vrhnika 250 (denar), deske, jelka in smreka, od 18 cm naprej, fko nakladalna postaja 550 (blago)

Išče se OSKRBNIK

za posvetstvo na Dolenjskem. Prednost imajo penzionisti, ki se razumejo na sadovnjak in vino. Ponudbe na »Dolenc, Hudovernik in Javornik«, Ljubljana. 458

Iščem žagarje

(gateriste). Nastop takoj. — Samci imajo prednost. Ponudbe na trdko: A. Kajlež, Kočevje. 539

PRODAM:

150 delnic opekarne »Emone«, 30 delnic Obrtne banke, 10 delnic Strojnih tovarn in livarn, po normalnih cenah. — Poizve se v upravi tega lista pod števil. 593.

Hišo na začelku Pantovčaka v Zagrebu

dvonadst. in z vrtom, prodaja po ugodni plačli. poštoji za 350.000 Din agentura »Intermissora« — Zagreb, Samostanska ulica 9. — Telefon 21—64. Broj M. 63.

Kontoristinjo

veščo popolnoma strojenjsko, slovenskega in nemškega jezika, stenografije ter vseh pisarniških del, išče tukajšnja veletrgovina za takojšnji nastop. Plača po dogovoru. Ponudbe zanesljivih moči s prasko na »Pčični predal 5« — Ljubljana.

Šivane ODEJE (kovtre)

lepo izdelane, iz prvovrstnega materiala, prodaja in razpošilja po povzetju Roudepalka a 170 D klot 220 D, mode 260 D. — Manufaktur KRISPER, Ljubljana, Rožna ulica št. 19. 474

Poravnajte naročnino!

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

Možaki ob Yukonu so obrnili staro pravilo, tako da se je navsezadnje glasilo: težko pridobljeno, iz lahka izdano. Koncem plesa je Elam Harnish pozval celo hišo na novo pijačo. Pijača je vsaka veljala en dolar, zlato je imelo ceno šestnajst dolarjev unca; v hiši jih je bilo trideset, ki so njegovo povabilo sprejeli in med vsakim plesom je cela hiša bila Elamov gost. Njegova je bila ta noč in nihče ni smel plačati ničesar. S tem ni rečeno, da je Elam Harnish rad pil. Viska (whisky) mu je bila kaj malo. Imel je preveč življenjske sile, bil preveč čvrst in zdrav, preveč nemoten na duši in na telesu, da bi se nagibal k suženjstvu alkohola. Prebil je cele mesece nepretrgano na potu in na vodi, ko ves čas ni pil nič močnejšega kot kavo, in nekoč je živel nepretrgano celo leto celo brez kave. Bil pa je družaben človek in ker se je na Yukonu vsa družabnost pokazovala edino v salonu, se je tudi on tako ravnal. Ko je bil še fant v rudarskih kampih na Zapadu, so možaki vedno tako ravnali. Po njegovih mislih je bil to edini primerni način, kako se more možak družabno razvedevati. Drugačnega načina ni poznal.

Njegova možata postava je vzbujala pozornost, daši je bila njegova noša podobna noši vseh možakov v Tivoliju. Noge so mu pokrivali mehko ustrojeni mokasini iz losove kože, okrašeni po indijanskim vzorcih. Hlače so bile običajne vrhne delavske hlače, jopič pa je bil narejen iz konjske plahte. Ob straneh so mu visele z volno podložene, z dolgim zapetjem opremljene usnjate rokače, po yukonskem načinu zvezane z usnjato vrstico, okrog vratu in preko ramen. Na glavi je nosil kožuhovalasto čepico s pridvignjenimi ušesnimi zaplatami in visočimi vrvicami za

privezanje. Obraz, suh in nekoliko podolgovat ter z znaki upadlosti pod ličnimi kostmi, je bil videti malone indijanski. Zagorela koža in ostre črne oči so povečavale ta utisek, akoprav so bile oči in bro-nasta barva kože bistveni znaki belega človeka. Videti je bil starejši od trideset let, a vendar je bil gladko obrt in brez gub skorajda otročji. Ta utisek starosti ni temeljil na nikakem čutnem dokazu, temveč je prihajala od abstraknejših dejstev tega možaka, od tega, kaj je prestal in preživel, v čemur je daleko prekašal druge navadne ljudi. Živel je življenje golo in trdo, in nekaj od vsega tega je tlelo v njegovih očeh, drhtelo v njegovem glasu in takorekoč venomer šepetalo na njegovih ustnicah.

Ustnice same so bile drobne in kakor da bi se hotele tesno zapirati preko enkomernih, belih zob. Vendar je njihovo osornost popravljala navzgor zavita poteza od njegovih ustih. Ta poteza mu je dajala neko nežnost kakor so majčkene gube v očesnih kotih odsevale nekaj smešljaj. Te potrebne miline so ga rešile pred naturo, ki je bila bistveno divja in ki bi drugače bila okrutna in surova. Nos mu je bil tanek, s polnimi nosnicami in nežen ter obrazu primerne velikosti, dočim je bilo visoko čelo krasno vzboklo in simetrično, kakor bi hotelo popraviti njegovo ozkost. V skladu z indijanskim vtiskom so bili tudi njegovi lasje, jako polni in močno črni ter s svitom, ki ga more dati samo zdravje.

»Burning Daylight je goreča sveča,« se je smejal Mac Donald, ko se je začelo bučno vzklikanje in veselje od plesalcev.

In on je tudi dečko za to, o, Louis?« je dejal Olaf Henderson.

»Za Boga, da je! To pa to!« je odvrnil French Louis. »Ta dečko je samo zlato — —«

»In ko bo Bog Vsemogočni pral Daylightovo dušo na veliki poslednji pralni dan,« mu je Mac Donald prestrigel besedo, »ej, bo Vsemogočni moral z njim vred nagrebati peska v pralne posode.«

»Ta je dobra!« je zamrmral Olaf Henderson. »Menim, da bomo na to enkrat pili, kaj?«

Drug poglavje.

Bilo je jutraj ob dveh, ko so plesalci prekinili ples za pol ure, da se nekoliko okrepčajo. V tistem trenutku je bilo, ko je Jack Kearns predlagal, da bi igrali poker. Jack Kearns je bil velik možak drzovitega obraza, ki je skupaj z Bettlesom naredil nesrečni poizkus, da bi ustanovil postajo ob glavni ravni strugi Koyokuk, daleč onstran severnega tečajnika. Nato se je Kearns umaknil na svoji postaji pri Forty Mile in Sixty Mile in je izpremenil smer svojih podjetij s tem, da je poslal v Združene države po majhno vodno žago in rečni parnik. Žago so mu prav tedaj vozili Indijanci in psi na saneh čez Chilcootski prelaz ter je imela priti po Yukonu v ranem poletju, kakor hitro bi se led stopil. Pozneje poleti, ko bi se Beringovo morje in Yukonovo ustje odtajala, so imeli pričakovati parnik, ki so ga sestavljali v St. Michaelu, naložen do vrha z živežem in potrebinami.

Jack Kearns je predlagal, da bi igrali poker. French Louis, Dan Mac Donald in Hal Campbell (ki je ob Moosehidu našel zlato), ki vsi trije niso plesali, ker ni bilo dovolj deklet, so pritrdili predlogu. Pravkar so se ozirali, kje bi dobili petega igralca, ko se je iz odzadnje sobe prikazal Burning Daylight z Devico pod pazduho, za njim pa vrsta plesalcev. Odzval se je klicu igralcev pokerja in stopil k njihovi mizi v koto.

»Radi bi, da prisedeš,« je dejal Campbell.

»Imaš srečo danes?«

»Danes jo imam pač res,« je odvrnil Burning Daylight navdušeno in je ob istem času začutil, kako mu je Devica toplo stisnila roko. Rada bi videla, da bi plesal z njo. V resnici imam danes srečo, vendar bi rajši plesal. Ni malo nimam poželjenja, da bi vas oboral.«

(Dalje sledi.)

Lep travnik

NAPRODAJ poleg mestne hiše kopalnice. Cena za 1 m² 4 Din. — Naslov v upravi 4 KUHARICA mesta. 369

Prima trapist sir

nudi najceneje mlekarne in slane v LUKACU, Slavonska ulica št. 19. 369

Kmečki fant

22 let star, gre v mesto za kmetijsko. Vprašati vrhno ulico 21. dvorišče. — Iščem 142 KUHARICA mesta. 369

Zasebni učni zavod Ant. Rud. Legat v Mariboru

Novi tečaj za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo, knjigovodstvo in srbohrvaščino (tudi po-amezni pouk) začetek dne 2. februarja 1925.

Vpisovanja in prospekti v specialni trgovini s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami
Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, samo Slovenska ulica 7,
telefon 100. Nobene podružnice! Lastna specialna delavnica za popravila pisarniških strojev.

Kupi se že rabljen, a dobro ohranjen **PISALNI STROJ**. Ponudbe pod šifro »O. P.« 548 na upravo lista.

SOBA

Ilepo meblirana, s popolno oskrbo, se odda. Naslov v upravi pod številko 549.

TRGOVINO ali trgovski LOKAL

kupim, odnosno prevzamem, ev. pristopim kot družabnik. Verziran v vseh strokah. — Cenj. ponudbe z navedbo potrebnega kapitala na upravo lista pod: »Eksistenca« štev. 544.

Za praznike priporoča

različne cvetlične aranžmaje, vsakovrstne cvetlice v lončkih, kakor tudi raznovrstno sveže cvetje iz Kivijere na drobno in debelo.

Cvetličarna Viktor Korsika

Ljubljana, Aleksandrova cesta in Kongresni trg.

ISČE SE V NAJEM

lokal za tovarniško podjetje

200 — 300 m² površine, širina najmanj 8 m. — Kraji ob železnici z električno razsvetljavo in pogonom imajo prednost. — Ponudbe na:

»REALIA«, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 21.

PISALNI STROJ

malo rabljen, prodamo po izredno nizki ceni. — »PO-SREDOVALEC«, Sv. Petra cesta št. 23. 538

Solidnega GOSPODA sprejemem kot sestanovalec. Na željo tudi zajtrk. Naslov v upravi lista pod štev. 521.

Uradnika

korespondenta za slovenski, srbohrvat., angleški in nemški jezik ISČE za takojšen nastop večje rudniško podjetje. Popolno obvladovanje angleščine v govoru in pisavi glavni pogoj. — Ponudbe na The Central European Mines, Ltd. Mežica. 489

Pritlična hiša

s podstrešnimi stanovanji, ne daleč tramvaja, z gostilno. 3 sobe in pritlikline ter še dve stanovanji, vse razpoložljivo, z gostilno. Inventarjem, koncesijo, perilom itd., 250 četv. sežnjev zemlje, nova zgradba, se proda za 330.000 Din. Plačilni pogoji po dogovoru z Agenturo Intermissor, Zagreb, Samostanska ulica 9. Broj. L. 19. 348

Dvokolesa

se popoln. prenovirajo emajlirajo z ognjem, poniklanje in shranijo preko zime v oskrbo »Tribuna« F. B. L., Ljubljana, tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Karlovska cesta št. 4. 8150

Razpis.

Razpisuje se mesto občine **ZDRAVNICA**

za občinu TRBOVLJE s 1. aprilom 1925. — Prosilci morajo biti Slovenci. Mesto je stalno, privatne prakse je obilo. Fiksna mesečna plača znaša 2300 Din. Ponudbe je nasloviti na gerentstvo Trbovlje. — Prošnje je vložiti do dne 28. februarja 1925. — Zupanstvo občine Trbovlje, 20. jan. 1925. Gerenti: Kokalj L. r.

Mlin in žago

s posestvom preko 30 orolov, od istega 15 orolov niti in travnikov, ev. sam mlin in žago z nekoliko orali posestva ob drž. cesti med Lukovico in Krašnje, ugodno proda JOSIP LAURIC, VRANSKO. 550

Pritlično hišo

v Vlački ulici v Zagrebu, masivno zidano, s 4 sobami, 2 kuhinji, pralnica, ter posebej zidano delavnico z 2 sobama, dalje 2 hleva, dve skladišči ter veliko dvorišče, skupna površina 600 kvadr. sežnjev. V sobah mehak pod električ. razsvetljavo, kupcu takoj vse na razpolago. Proda se ceno in pod zelo ugodnimi pogoji: Agentura »INTERMISSOR« — Zagreb, Samostanska ulica 9. — Telefon 21—64. Broj P. 31.

TRGOVSKO,

enonadstropno zgradbo z dvoriščno pritlič. stavbo, trgovino specer. blaga, soba za pivnico, posebej stanovanje 3 sob s pritliklinami v 1. nadstropju, kupcu takoj na razpolago, ostalo istotako razpoložljivo po dogovoru. — Kupnina ca. 425.000 Din, polovica plačljiva takoj, polovica po dogovoru. Hiša nosi ca. 22 odstot. Vprašanja na agenturo »INTERMISSOR«, Zagreb, Samostanska ul. 9. Telef. 21—64. Br. R. 29.

DVONADSTROPNA HIŠA V ILICI

v Zagrebu z velikim betoniranim dvoriščem s 6 stanovanji po 3 sobe, z vsa pritliklino, se proda za 600 tisoč Din pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Agentura »Intermissor«, Samostanska ulica 9. Zagreb, telef. 21—64. Broj R. 27. 348

Enonadstropno HIŠO V GORNJEM MESTU

v Zagrebu z 10 stanovanji, in sicer 3 stanovanja po dve sobi in kuhinja s pritliklinami, v 1. nadst. 2 stanovanja po 2 sobi in kuhinja ter eno stanovanje 3 sob in kuhinja s pritliklinami, dalje 5 po 1 soba s štedilnikom; razpoložljivo za kupca dve sobi in kuhinja, podstrešje pod celo hišo, ugodno proda Agentura »INTERMISSOR«, Zagreb, Samostanska ul. 9, telefon 21—64. Broj P. 24.

Iščem družabnika

z 250.000 do 300.000 Din za prevzem dobro ideočega in dobičkanosnega podjetja v Sloveniji. Varnost vknjižbe na posestva. — Natančneja pojasnila daje od 3. do 4. ure popoldne

»REALIA«, Ljubljana, Dunajska cesta št. 21.

!?! Obiščite !?!

8. dunajski mednarodni semenj
(POMLADNI SEMENJ)

8. do 14. marca 1925.

MEDNARODNA IZLOŽBA VZORCEV izdelkov industrije in obrta.

Brezkonkurenčne cene!

125.000 posetnikov, med temi 25.000 inozemskih kupcev iz 70 držav.

Znatno znižane vozne cene na avstrijskih železnicah. — Za prestop meje se kupi samo potna vizum-znamka za ak 15.000.— (0,25 dolarja).

Pojasnila daje

»WIENER-MESSE« A. G. — WIEN VII, kakor tudi častna zastopstva v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Turjaški trg 4; Zveza za tujski promet za Slovenijo; »Putnik«, potovalna in prometna pisarna, Aleksandrova cesta 8. Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

št. 134—25.

510

Razpisan je

natečaj za idejne načrte uradnega poslojja pošt. čekovnega zavoda

v Ljubljani (osnutki v merilu 1:200)

na dan 18. marca 1925

za strokovnjake, ki so državljani kraljevine Srbije, Hrvatov in Slovencev.

Tri nagrade: 25.000 Din, 20.000 Din, 15.000 Din. Pripončki in natečajni pogoji so interesentom na razpolago pri pošt. čekovnem zavodu v Ljubljani za znesek 30.— Din.

POŠT. ČEKOVNI ZAVOD V LJUBLJANI, 26. jan. 1925.

Poizkusite enkrat s terpentinovim „Gazela“ milom

Od minist. za trg. in industrijo

KONC. KROJNA ŠOLA

ZIDOVSKA UL. 5 — Ljubljana

otvori 4. februarja 1925 SFO-MLADNI TEČAJ za moške obleke, uniforme, in splošno damsko krojenje. Poučevalo se bo izven vsega splošnega krojenja tudi prve spomladne modele! Pouk bo dnevni in večerni! Učencem od zunaj se preskrbi znižana vožnja na železnici! — Vpisovanje dnevno od 8—12 in 2—6 pop. ali potom pošte. Tečaji so 14-dnevni in šest tedenski! — Razpošiljanje in izdelovanje najmoderneših KROJEV za dame in gospode z natančnim poukom. 535

Gospodarska pisarna

družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1 II

Je oblasitveno koncesionirana in od deželnega kot trgovskega sodišča v trgovski register vpisana tvrdka.

Registrirana je v sledečih jezikih: v slovenskem in srbohrvatskem jeziku:

Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani.

V nemškem jeziku:

Wirtschaftsbureau, Gesellschaft m. b. H.

V italijanskem jeziku:

Ufficio economico, società c. g. l.

V francoskem jeziku:

Bureau commercial, a. g. l.

V angleškem jeziku:

Economic office, Ltd.

V češkem jeziku:

Hospodářská kancelář, spol. z r. o.

V esperantskem jeziku:

Ekonomia kancelario, societo k. l. g.

Namen **Gospodarske pisarne**, družbe z o. z. v Ljubljani je, da:

1. posreduje posojila, poravnave, konvertiranje dolgov in financiranja podjetij;
2. upeljuje in revidira knjigovodstva, revidira in sestavlja bilance po lastnih strokovnjakih;
3. prevzema cenitve in oddaja dotična mnenja po lastnih strokovnjakih;

4. shranjuje dokumente, kavcije, vrednostne papirje in dragocenosti;

5. posreduje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin v tuzemstvu in v inozemstvu ter ureja dotične oblasitvene formalnosti;

6. opravlja inkaso faktur, izvršuje opomine in vnovčuje terjatve s cediranjem;

7. daje trgovske informacije;

8. opravlja trgovsko agenturo in komisijsko trgovino;

9. nakupuje in prodaja avtorske pravice in patente;

10. kupuje in prodaja potrebščine za kmetijstvo, obrt in industrijo na debelo in na drobno — tudi eksport in import.

11. revidira tovarne liste;

12. posreduje in izvršuje vsakovrstne reklame;

13. izdaja gospodarske in reklamne publikacije;

14. prepisuje in razmnožuje spise, cirkularje itd.;

15. prevaja spise v razne jezike in

16. daje gospodarske nasvete.

Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani ima več izbornih sotrudnikov-strokovnjakov ter korespondira v vseh zgoraj navedenih jezikih.

Obračajte se v vseh zgoraj od 1.—16. označenih gospodarskih zadevah na Gospodarsko pisarno, družbo z o. z. Za pismen odgovor je priložiti 5 Din, lahko tudi v znakah.

Poslovalnica **Gospodarske pisarne**, družbe z o. z. je v Ljubljani, WOLFOVA ULICA št. 1/II. Poslovne ure za stranke vsak delavnik od 9. do 1. ure in popoldne od 3. do 6. ure. Telefon 213.

Oblasitveno konces. in v trgov. registru vpisana

Gospodarska pisarna

družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica, posreduje vsakovrstna posojila in financiranja podjetij.

Kdor hoče varno in dobičkanosno naložiti denar, naj javi: kolik znesek in kdaj, proti kolikim obrestim in evant. soudeležbi ter za koliko časa želi naložiti. — Kdor potrebuje posojila, podjetja, ki potrebujejo financiranja, naj javijo: koliko posojila in čemu ga potrebujejo; za koliko časa in ali žele posojilo ali soudeležbo; natančen opis podjetja (ekspozé) in premoženjskih razmer ter kakšno varnost nudijo za posojila. V poštev pridejo samo prosilci, ki morejo dati popolno varnost za posojilo, ozir. soudeležbo. — Diskrecija zajamčena.

Inozemski kapital

za industrije, veleposvesta in občine po zmerni obrestni meri na večletno amortizacijo posreduje **GOSPODARSKA PISARNA**, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II. — Dajo se le zneski od 2.000.000 dinarjev više.

ODDA SE ZA ENO ALI VEČ LET

600.000— Din

skupno ali v delnih zneskih proti prvovrstni intabulaciji ali bančni garanciji. — Ponudbe sprejema **Gospodarska pisarna**, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II.

KUPIMO skupno ali pa v delnih partijah **350.000 bukovih pragov**

180/18/12 cm za ozkotirno železnico. Dobavni rok od septembra 1925 do konca leta 1926. Plačljivo v Ljubljani proti duplikatu voznega lista. — Ponudbe z navedbo cene franko Postojna na **GOSPODARSKO PISARNO**, družbo z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II.

Oblasitveno konces. in v trgov. registru vpisana

Gospodarska pisarna

družba z o. z. v LJUBLJANI, Wolfova ulica 1/II, POSREDUJE nakup in prodajo ter zamenjavo hiš, veleposvestev, posestev, industrijskih in drugih podjetij.

V vseh **GOSPODARSKIH ZADEVAH** se zaupljivo obračate na

Gospodarsko pisarno

družbo z o. z. v LJUBLJANI, Wolfova ulica 1/II. Pismenim vprašanjem je priložiti za odgovor 5 Din, lahko tudi v znakah. Poslovne ure za stranke vsak delavnik od 9. do 1. ure in popoldne od 3. do 6. ure. Telefon int. 213.